

Jóváhagyom:

dr. Dorkota Lajos
elnök
s.k.

**A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal
módszertani útmutatója**

**a földgáz rendszerhasználati díjak évenkénti megállapításának rendszeréről a
2017-2020. közötti árszabályozási ciklusban**

I.	JOGI ALAPOK	4
II.	ALAPVETÉSEK.....	6
III.	KÖZÖS SZABÁLYOK (SZÁLLÍTÁSI RENDSZERÜZEMELTETŐ, FÖLDGÁZTÁROLÓI ENGEDÉLYES, FÖLDGÁZELOSZTÓ).....	7
	1. A DÍJSZÁMÍTÁS SORÁN HASZNÁLT (ÁRSZABÁLYOZÁSI) MENNYISÉGI ÉS NATURÁLIA ADATOK	7
	2. AZ ENGEDÉLYESEK INDOKOLT MŰKÖDÉSI KÖLTSÉGEINEK (MK) MEGHATÁROZÁSA	7
	2.1. INDEXÁLÁS.....	7
	2.2. JOGSZABÁLYVÁLTOZÁSBÓL FAKADÓ ÚJ FELADATOK TÖBBLETKÖLTSÉGEI.....	8
	3. SZABÁLYOZÁS SZERINTI ESZKÖZÉRTÉK, ÉRTÉKCSÖKKENÉS (ÉCS) ÉS TŐKEKÖLTSÉG (TK) MEGHATÁROZÁSA.....	8
	3.1. INDEXÁLÁS.....	8
	3.2. TÖBBLETKÖTELEZETTSÉGET EREDMÉNYEZŐ, JOGSZABÁLY, VAGY SZABÁLYOZÁSI DOKUMENTUM VÁLTOZÁSÁBÓL FAKADÓ BERUHÁZÁSOK	9
	3.3. ÉRTÉKCSÖKKENÉS ÉS TŐKEKÖLTSÉG	10
	4. ELSZÁMOLÁSI KÜLÖNBÖZET	10
	5. EGYÉB.....	10
	5.1. A NYERESÉG UTÓLAGOS VIZSGÁLATA	10
	5.2. DÍJ-SZÁMÍTÁSI HIBÁK	11
	5.3. AZ ÁRBEVÉTEL-IGÉNY KORREKCIÓJA	11
	6. A DÍJELEMEK SZÁMSZERŰSÍTÉSE	12
IV.	A SZÁLLÍTÁSI RENDSZERÜZEMELTETŐKRE VONATKOZÓ SPECIFIKUS SZABÁLYOK	13
	1. A DÍJSZÁMÍTÁS SORÁN HASZNÁLT (ÁRSZABÁLYOZÁSI) MENNYISÉGI ÉS NATURÁLIA ADATOK	13
	2. AZ ENGEDÉLYESEK INDOKOLT MŰKÖDÉSI KÖLTSÉGEINEK MEGHATÁROZÁSA	14
	2.1. A MENNYISÉGARÁNYOS KÖLTSÉGEK KÖZÜL A NYOMÁSFOKOZÁS, A GÁZFELHASZNÁLÁS ÉS AZ EGYÉB ÜZEMELTETÉSI KÖLTSÉGEK	14
	2.2. JOGSZABÁLYVÁLTOZÁSBÓL FAKADÓ ÚJ FELADATOK TÖBBLETKÖLTSÉGEI.....	14
	3. SZABÁLYOZÁS SZERINTI ESZKÖZÉRTÉK, ÉRTÉKCSÖKKENÉS ÉS TŐKEKÖLTSÉG	14
	3.1. INDEXÁLÁS.....	14
	3.2. A TÖBBLETKÖTELEZETTSÉGET EREDMÉNYEZŐ, JOGSZABÁLY, VAGY SZABÁLYOZÁSI DOKUMENTUM VÁLTOZÁSÁBÓL FAKADÓ BERUHÁZÁSOK	14
	3.3. ÉRTÉKCSÖKKENÉS ÉS TŐKEKÖLTSÉG.....	15
	4. ELSZÁMOLÁSI KÜLÖNBÖZET.....	15
	5. A NYERESÉG UTÓLAGOS VIZSGÁLATA	15
	6. EGYÉB.....	15
	6.1. SZAGOSÍTÁS.....	15
	6.2. AZ ÖSSZEKÖTŐ-VEZETÉKEK RENDSZERHASZNÁLATI DÍJA	16
	7. A DÍJELEMEK SZÁMSZERŰSÍTÉSE	17
V.	A FÖLDGÁZELOSZTÓKRA VONATKOZÓ SPECIFIKUS SZABÁLYOK	18
	1. A DÍJSZÁMÍTÁS SORÁN HASZNÁLT (ÁRSZABÁLYOZÁSI) MENNYISÉGI ÉS NATURÁLIA ADATOK	18
	2. AZ ENGEDÉLYESEK INDOKOLT MŰKÖDÉSI KÖLTSÉGEINEK MEGHATÁROZÁSA	19
	3. SZABÁLYOZÁS SZERINTI ESZKÖZÉRTÉK, ÉRTÉKCSÖKKENÉS ÉS TŐKEKÖLTSÉG	19
	3.1. INDEXÁLÁS.....	19
	3.2. A TÖBBLETKÖTELEZETTSÉGET EREDMÉNYEZŐ, JOGSZABÁLY, VAGY SZABÁLYOZÁSI DOKUMENTUM VÁLTOZÁSÁBÓL FAKADÓ BERUHÁZÁSOK	19
	3.3. ÉRTÉKCSÖKKENÉS ÉS TŐKEKÖLTSÉG	19
	4. ELSZÁMOLÁSI KÜLÖNBÖZET.....	19
	5. EGYÉB.....	20
	5.1. ÁRKIEGYENLÍTÉS, ÁRSIMÍTÁS.....	20
	5.2. AZ ÁRBEVÉTEL-IGÉNY KORREKCIÓJA	20
	5.3. A 10 000 FELHASZNÁLÓNÁL KEVESEBB FELHASZNÁLÓT ELLÁTÓ FÖLDGÁZELOSZTÓK RENDSZERHASZNÁLATI DÍJAINAK MEGHATÁROZÁSA	20
	6. A DÍJELEMEK SZÁMSZERŰSÍTÉSE	20
	6.1. AZ INDOKOLT KÖLTSÉGEK ÉRTÉKESÍTÉSI KATEGÓRIÁK KÖZÖTTI MEGOSZTÁSA.....	20
	6.2. AZ INDOKOLT KÖLTSÉGEK ÁLLANDÓ ÉS FORGALOMFÜGGŐ RÉSZARÁNYÁNAK MEGHATÁROZÁSA	21
VI.	A FÖLDGÁZTÁROLÓI ENGEDÉLYESEKRE VONATKOZÓ SPECIFIKUS SZABÁLYOK	23

1.	A DÍJSZÁMÍTÁS SORÁN HASZNÁLT (ÁRSZABÁLYOZÁSI) MENNYISÉGI ÉS NATURÁLIA ADATOK	23
2.	AZ ENGEDÉLYESEK INDOKOLT – NEM INDEXÁLT – MŰKÖDÉSI KÖLTSÉGEINEK MEGHATÁROZÁSA	23
2.1.	SAJÁT TECHNOLÓGIAI FELHASZNÁLÁS (KOMPRESSZOROSZÁS ÉS GÁZELŐKÉSZÍTÉS).....	23
2.2.	VILLAMOS ENERGIA BESZERZÉSI KÖLTSÉGE ÉS VILLAMOS ENERGIA RENDSZERHASZNÁLATI KÖLTSÉGE	24
3.	SZABÁLYOZÁS SZERINTI ESZKÖZÉRTÉK, ÉRTÉKCSÖKKENÉS ÉS TŐKEKÖLTSÉG	24
3.1.	INDEXÁLÁS.....	24
3.2.	A TÖBBLETKÖTELEZETTSÉGET EREDMÉNYEZŐ, JOGSZABÁLY, VAGY SZABÁLYOZÁSI DOKUMENTUM VÁLTOZÁSÁBÓL FAKADÓ BERUHÁZÁSOK	24
3.3.	ÉRTÉKCSÖKKENÉS ÉS TŐKEKÖLTSÉG.....	24
4.	ELSZÁMOLÁSI KÜLÖNBÖZET.....	25
5.	EGYÉB.....	25
6.	A DÍJELEMEK SZÁMSZERŰSÍTÉSE	25
1. SZ. MELLÉKLET		27
	AZ INFLÁCIÓS LÁNCINDEX MEGHATÁROZÁSA	27
2. SZ. MELLÉKLET		30
	A FÖLDGÁZELOSZTÓK HÁLÓZATI VESZTESÉGÉNEK SZÁMÍTÁSI ALAPELVEI.....	30
3. SZ. MELLÉKLET		35
	A HŐMÉRSÉKLET-KORRIGÁLT MENNYISÉG SZÁMÍTÁSÁNAK METODIKÁJA A FÖLDGÁZELOSZTÓK ESETÉBEN.....	35
4. SZ. MELLÉKLET		37
	A RENDSZERÜZEMELTETŐI ENGEDÉLYESEK ENGEDÉLYKÖTELES TEVÉKENYSÉGE ÁLTAL SZABADON ELÉRHETŐ NYERESÉG FELSŐ KORLÁTJÁNAK (NYK) SZÁMÍTÁSA	37
5. SZ. MELLÉKLET		39
	A SZÁLLÍTÁSI KAPACITÁSDÍJ MEGHATÁROZÁSA ÖSSZEKÖTŐ-VEZETÉKEK ESETÉBEN	39

I. Jogi alapok

A földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény (a továbbiakban: **GET**) 104/A. § (1) és (5) bekezdései, 104/B. § (1) bekezdése, (2) bekezdés b) pontja, (3) bekezdés b) pontja és (4)-(5) bekezdése, 105. § (1)-(4) bekezdése, valamint a 146/L. § (1) bekezdés átmeneti rendelkezése szerint:

„104/A. § (1) A rendszerhasználati díj, a külön díjak, valamint a csatlakozási díj a Hivatal elnökének rendeletében meghatározott elemeinek szabályozása négyéves árszabályozási ciklusokkal történik.

(5) A Hivatal az (1) [...] bekezdés szerinti árszabályozási ciklus indulását megelőzően eszköz- és költség-felülvizsgálatot végez.”

„104/B. § (1) A rendszerhasználati díjak meghatározására és szabályozására vonatkozó alapelveket és keretszabályokat a Hivatal elnöke rendeletben állapítja meg a következő árszabályozási ciklus kezdetét megelőző év május 15-ig. A rendszerhasználati díjak szabályozása az árszabályozási cikluson belül évenkénti ármegállapítással történik.

(2) Az (1) bekezdés szerinti rendelet figyelembevételével a Hivatal az árszabályozási ciklus [...]

b) az egyes éveire vonatkozó ármegállapítás rendszerére vonatkozóan módszertani útmutatót [...] ad ki.

(3) A Hivatal [...]

b) a (2) bekezdés b) pontja szerinti útmutatót a következő árszabályozási ciklus kezdetét legalább 60 nappal megelőzően

a honlapján közzéteszi.

(4) A rendszerhasználati díjak mértékét a Hivatal elnöke - figyelemmel az (1) bekezdés szerinti rendeletre és a (2) bekezdés szerinti módszertani útmutatókra - rendeletben állapítja meg, amely rendelet kihirdetése és hatálybalépése között legalább 15 napnak kell eltelnie.

(5) A rendszerhasználati díjak fizetésére kötelezettek körét és a rendszerhasználati díjak alkalmazásának feltételeit a Hivatal elnöke rendeletben állapítja meg, amely rendelet kihirdetése és hatálybalépése között legalább 15 napnak el kell telnie.”

„105. § (1) Az együttműködő földgázrendszer használatért a 104/B. § (1) bekezdése szerinti rendeletben meghatározottak szerint

a) szállítási rendszerüzemeltetési díjat,

b) földgázelosztási díjat,

c) elosztási átszállítási díjat,

d) földgáztárolási díjat

(a továbbiakban együtt: rendszerhasználati díjak) kell fizetni. Az egyes rendszerhasználati díjak a díj alapjául szolgáló költségszerkezetnek megfelelő díjelemekből állhatnak.

(2) Az (1) bekezdés a) és d) pontjai szerinti díjak országosan egységes mértékűek. Az (1) bekezdés b) és c) pontja szerinti díj mértéke földgázelosztónként kerül megállapításra.

(3) A rendszerhasználati díjaknak, a csatlakozási díjnak és a külön díj ellenében végezhető szolgáltatások díjainak meg kell felelniük az átláthatóság, a nyilvánosság és az arányosság elvének, valamint azokat objektív módon, megkülönböztetés nélkül kell alkalmazni.

(4) A rendszerhasználati díjakat a hatékonyan működő engedélyes vállalkozások indokolt működési és tőkeköltsége, illetve összehasonlító elemzések alapján a legkisebb költség elvének érvényre juttatásával úgy kell meghatározni, hogy az érintett engedélyeseket rövid- és hosszútávon gazdálkodásuk hatékonyságának és az általuk nyújtott szolgáltatás minőségének folyamatos javítására és az ellátásbiztonság növelésére ösztönözze.”

„146/L. § (1) E törvénynek az energetikai tárgyú törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2016. évi LIX. törvény 17. § (1) bekezdésével megállapított 104/A. §-a szerinti árszabályozási ciklus kezdő időpontja 2017. január 1.”

A Hivatal a fentiek értelmében adja ki jelen útmutatót, amelynek összeállítása során – a GET hivatkozott részein kívül – támaszkodott

- a) a földgáz rendszerhasználati díjak, a külön díjak és a csatlakozási díjak meghatározásának keretszabályairól szóló 8/2016. (X. 13.) MEKH rendeletre (a továbbiakban: **Keretrendelet**),
- b) a földgáz rendszerhasználati díjak, a külön díjak, valamint a csatlakozási díjak alkalmazásának szabályairól szóló 11/2016. (XI. 14.) MEKH rendelet (a továbbiakban: **Áralkalmazási rendelet**),
- c) a GET 104/B. § (2) bekezdés a) pontja alapján kiadott, a Hivatal honlapján közzétett Módszertani útmutatóban leírtakra, valamint
- d) az érintett rendszerüzemeltetők és a reprezentatív érdekképviselői szervezetek előzetesen kikért véleményére.

Jelen útmutató célja, hogy összefoglalja azokat a megközelítéseket és módszereket, amelyek alapján átláthatóbbá válik a földgáz rendszerhasználati díjak középtávú szabályozási koncepciója, az egyes rendszerhasználati díjak évenkénti megállapításának rendszere a 2017-2020. évi árszabályozási cikluson belül.

II. Alapvetések

1. Az **árszabályozási cikluson belül** a rendszerhasználati díjakat a Hivatal **évente egyszer, október 1-jei hatálybaléptetéssel** állapítja meg.
2. A rendszerhasználati díjak megállapítása az induló díjak kiszámításának alapjául szolgáló indokolt **költségtömeg évenkénti karbantartásán** nyugszik. Ennek keretében számszerűsíti a Hivatal a díjmegállapítással érintett évre (**tárgyév**re) figyelembe veendő elismert költségtömeget.
3. A 2. pont szerinti számszerűsítés **engedélyesenként, azon belül költségcsoportonként** valósul meg. Az egyes költségcsoportok számszerűsítése differenciáltan, a következő fejezetekben meghatározott módszerek szerint történik. Ezt követően a Hivatal az egyes költségcsoportok indokoltnak tekintett értékeit engedélyesenként összegzi.
4. A **tárgyév**re vonatkozó rendszerhasználati díjakat és díjlelemeket a Hivatal
 - a) a 2-3. pontok szerint meghatározott költségtömegeknek és
 - b) a Keretrendelet 13. § (2) bekezdése alapján megállapított mennyiségi és naturália adatoknakaz alapulvételével állapítja meg.
5. A Magyarország államhatárán belül található szállítóvezeték-rendszer (a továbbiakban: **alaprendszer**), az elosztó-vezetékrendszer és a tárolói rendszer rendszerhasználati díjainak megállapítására jelen módszertani útmutató vonatkozó fejezeteit kell alkalmazni. Az alaprendszeren belül a rendszerhasználati díjak **azonos árszabályozási alapelvek mentén** kerülnek meghatározásra.

III. Közös szabályok (szállítási rendszerüzemeltető, földgáztárolói engedélyes, földgázelosztó)

Az árszabályozási ciklus egyes éveire a díjmeghatározás alapjául szolgáló árbevétel-igény a jelen útmutató ide vonatkozó fejezetei szerint meghatározott elismert költségek, valamint az [5.3](#) pontban felsorolt korrekciók összegeként áll elő.

A Hivatal a díjmegállapítás lépéseiről és eredményéről a díjak hatályba lépését követő 30 napon belül levélben tájékoztatja az engedélyeseket.

1. A díjszámítás során használt (árszabályozási) mennyiségi és naturália adatok

A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (a továbbiakban: **Hivatal**) az alap-, a kapacitás-, a forgalmi-, az átszállítási és a szagosítási díjak számításakor a legutolsó rendelkezésre álló naturália és mennyiségi adatokat veszi alapul a Keretrendelet 13. § (2) bekezdésében foglaltak szerint.

A mennyiségi és naturália adatok meghatározása során figyelembe kell venni az indokolt költségekben elismert többletkötelezettségek kapcsán felmerülő változásokat.

2. Az engedélyesek indokolt működési költségeinek (MK) meghatározása

2.1. Indexálás

Mivel a költségek a gázév során folyamatosan merülnek fel, és ezen költségek egy része az év során fixnek tekintendő, más része változóknak, ezért a Hivatal a költségeket a díjalkalmazási időszak közepére indexálja. Az induló díj megállapítása során a Hivatal a 2015. évi költségeket 2015. június 30-i árszintűnek tekintette, az induló díj alkalmazásakor a díjidőszak közepe május 15-e volt.

Az index-szel a Hivatal minden esetben a 2017. január 1-jétől hatályos díjak alapjául meghatározott működési költségeket szorozza meg:

$$MK_{\text{tárgyév}} = MK_{\text{induló}} * (1 + \text{index_}MK_i)$$

Az indexálásra, azaz a költségek időbeli változásának figyelembevételére a Hivatal a Magyar Nemzeti Bank (márciusi) Inflációs jelentés című kiadványában publikált, nyilvánosan elérhető inflációs mutatókból (MNB_{infláció}) számított láncindexet alkalmazza. A Hivatal a számítások során a tárgyévet érintő inflációs mutatókat időarányosan veszi figyelembe, ezzel összességében lefedve a 2017. május 15-étől (első díj-megállapítási időszak közepe) a tárgyév közepéig tartó időszakot (minden év március 31-e), ugyanakkor a tárgyévet megelőző gázévre a díjmegállapításnál előrejelzésként figyelembe vett inflációs mutatót a tárgyévi inflációs láncindex (*index_MK_i*) meghatározásakor a tény inflációs mutatóval (MNB_{infláció_tény_i}) helyettesíti.

Amennyiben az MNB által kiadott inflációs mutató (MNB_{infláció}) évenként meghaladja a Hivatal által az egyes díj-megállapítási időszakokra engedélyes-típusonként meghatározott hatékonyságjavulási elvárás (k) %-ban kifejezett értékét, akkor a

Hivatal az inflációs láncindex ($index_{MK_i}$) számítása során az $MNB_{infláció} - k$ értékének megfelelő, korrigált inflációs mutatót veszi figyelembe.

Amennyiben $MNB_{infláció} \leq k$, akkor nem kerül sor az elismert költségtömeg módosítására, mivel a Hivatal legfeljebb k mértékének megfelelő hatékonyságjavulással számol.

Az $index_{MK_i}$ meghatározására vonatkozó számítások részletes bemutatását az 1. sz. melléklet tartalmazza.

A rendszeres díjkorrekciók alkalmával a [IV.2.1](#) és [VI.2](#) pontokban részletezett tételek nem tárgyai a jelen pontban leírt indexálásnak, azok meghatározása az egyes pontokban bemutatott módszerek szerint történik.

2.2. Jogszabályváltozásból fakadó új feladatok többletköltségei

A díjmegállapítás keretében a Hivatal – az engedélyes által a tárgyév kezdetét megelőző március 31-ig bemutatott információk alapján, az árszabályozási ciklus hosszának és a felmerülés periodicitásának figyelembevételével – **utólag elismerheti** azon a tárgyév kezdetét megelőző március 31-ig ténylegesen felmerült működési költségeket (MK_{extra}), amelyek jogszabályi kötelezettségből fakadóan valósultak meg, korábban nem kerültek figyelembevételre és egyértelműen az adott engedélyesi tevékenységhez rendelhetőek.

Az árszabályozási cikluson belül elismert költségek indexálása nem az induló díj alapjául szolgáló költségtömeggel együtt történik, hanem az alábbi módosított index alkalmazásával:

$$MK_{extra_tárgyév} = MK_{extra} * \frac{1 + index_{MK_{tárgyév}}}{1 + index_{MK_{elismerés\ gázéve}}}$$

Az $index_{MK_i}$ meghatározására vonatkozó számítások részletes bemutatását az 1. sz. melléklet tartalmazza.

3. Szabályozás szerinti eszközérték, értékcsökkenés (ÉCS) és tőkeköltség (TK) meghatározása

3.1 Indexálás

A 2016. évi eszköz-felülvizsgálat az engedélyesek eszközeinek 2016. december 31-i értékének megállapítására irányult. Az induló díj 2017. január 1. és szeptember 30. között alkalmazandó, ezért a Hivatal az időszak közepére (2017. május 15.) indexálta azokat. Ennek megfelelően a Hivatal a rendszeres díj-megállapítás során is az időszak közepére indexálja az eszközök értékét. Az index-szel a Hivatal minden esetben a 2017. január 1-jétől hatályos díjak megállapításához meghatározott – 2017. május 15-i árszintre indexált – tőkeköltséget és amortizációs költséget szorozza meg:

$$ÉCS_{tárgyév} = ÉCS_{induló} * (1 + index_{TK_i})$$

$$TK_{tárgyév} = TK_{induló} * (1 + index_{TK_i})$$

Az indexálásra, azaz a költségek időbeli változásának figyelembevételére a Hivatal a Magyar Nemzeti Bank (márciusi) Inflációs jelentés című kiadványában publikált, nyilvánosan elérhető inflációs mutatókból ($MNB_{infláció}$) számított láncindexet alkalmazza. A Hivatal a számítások során a tárgyévet érintő inflációs mutatókat időarányosan veszi figyelembe, ezzel összességében lefedve a 2017. május 15-étől (első díj-megállapítási időszak közepe) a tárgyév közepéig (minden év március 15-e) tartó időszakot, ugyanakkor a tárgyévet megelőző gázévre a díjmegállapításnál előrejelzéseként figyelembe vett inflációs mutatót a tárgyévi inflációs láncindex ($index_{TK_i}$) meghatározásakor a tény inflációs mutatóval ($MNB_{infláció_{tény_i}}$) helyettesíti.

Az $index_{TK_i}$ meghatározására vonatkozó számítások részletes bemutatását az 1. sz. melléklet tartalmazza.

3.2 Többletkötelezettséget eredményező, jogszabály, vagy szabályozási dokumentum¹ változásából fakadó beruházások

A rendszeres díjmegállapítás során **utólag elismerhető** azon – az induló díj elismert költsége számításának alapjául szolgáló eszközértékben nem szereplő, a tárgyévet megelőzően március 31-ig a Hivatalnak bemutatott – új beruházás, amely jogszabályi, vagy szabályozási dokumentumban szereplő kötelezettség teljesítéséből fakad.

Az alkalmazott módszer lépései:

- a) Első lépésben a Hivatal megvizsgálja a tárgyévet megelőző március 31-ig történt – az indokolt költség számításának alapjául szolgáló eszközértékben figyelembe nem vett – tényleges aktiválásokat és azok finanszírozási hátterét.
- b) Második lépésben a Hivatal számszerűsíti az a) pont szerint korigált aktiválási érték és a beruházáshoz kapcsolódóan kapott egyéb idegen források² különbségét ($RAB_{korrekció}$).

A b) pont szerinti értékből a Hivatal az alábbiak szerint számítja az eszközhoz kapcsolódó addicionálisan elismert költségek (értékcsökkenés [ÉCS], tőkeköltség [TK]) mértékét:

- i. az értékcsökkenést érintően: a b) pont szerinti értékből a költség-felülvizsgálat során alkalmazott elvek szerint számolódik,
- ii. a tőkeköltséget érintően: a b) pont szerinti érték szorozva az induló díjak meghatározása során figyelembe vett hozamtényezővel (TH).

$$TK_{korrekció} = RAB_{korrekció} * TH$$

A TH értéke a szállítási rendszerüzemeltető és földgázelosztó esetében: 4,620%, a földgáz tárolói engedélyes esetében: 5,036%.

A bruttó eszközérték meghatározása úgy történik, hogy a tárgyévet megelőző évre figyelembe vett bruttó eszközértékhez a Hivatal hozzáadja a b) pont szerinti eszközértéket.

¹ Szabályozási dokumentum különösen az ÜKSZ és a GET 82. § (2) bekezdés e) pontja szerinti Tízéves fejlesztési terv

² Kivéve a hitel és a hálózat kiváltások miatt térítésmentesen átvett eszközök értéke, de figyelembe veendő a csatlakozási díjakból finanszírozott, valamint térítésmentesen átvett eszközök értéke.

3.3 Értékcsökkenés és tőkeköltség

Az értékcsökkenés és a tőkeköltség tárgyévre elismert összegét a Hivatal úgy határozza meg, hogy

- a) első lépésben az induló díjban elismert értékeket megszorozza az $index_TK_i$ inflációs láncindex-szel,
- b) második lépésben az árszabályozási cikluson belül az egyes gázévekre a 3.2. pont i. és ii. alpontja szerint számított tételeket megszorozza a figyelembevétel évétől releváns inflációs láncindexszel.

$$\acute{E}CS_{extra_t\acute{a}rgy\acute{e}v} = \acute{E}CS_{extra} * \frac{1 + index_TK_{t\acute{a}rgy\acute{e}v}}{1 + index_TK_{elismer\acute{e}s\ g\acute{a}z\acute{e}ve}}$$

$$TK_{extra_t\acute{a}rgy\acute{e}v} = TK_{extra} * \frac{1 + index_TK_{t\acute{a}rgy\acute{e}v}}{1 + index_TK_{elismer\acute{e}s\ g\acute{a}z\acute{e}ve}}$$

- c) harmadik lépésben összeadja az a) és b) pontok értékét.

Az $index_TK_i$ meghatározására vonatkozó számítások részletes bemutatását az 1. sz. melléklet tartalmazza.

4. Elszámolási különbözet

Az elszámolási különbözet tekintetében a számítás módját a IV., V. és VI. fejezetek megfelelő pontjai tartalmazzák.

5. Egyéb

5.1. A nyereség utólagos vizsgálata

Az alkalmazott módszer két lépésből áll:

- a) A Hivatal először megképezi
 - a tárgyévet megelőző évre – az érintett társaságokra külön-külön – a 4. sz. melléklet szerint számított nyereségkorlát (NYK), valamint
 - az auditált vagy – auditált híján rendelkezésre álló – előzetes éves beszámolóban az engedélyes tevékenységre kimutatott üzemi (üzleti) tevékenységi eredmény (ÜNY) különbségét.
- b) Amennyiben az a) pont szerinti különbség negatív (többség eredmény került realizálásra), akkor a különbség felét (Mft-ban) a Hivatal – az adatok rendelkezésre állását követő – díjszámításkor elismert költség csökkentő korrekcióként veheti figyelembe (NYV) az 5.3 pontban foglaltaknak megfelelően.
- c) Az engedélyes tevékenységre vonatkozó előzetes és a tárgyévi auditált éves beszámolóban szereplő értékek különbözetét a Hivatal az adatok rendelkezésre állását követő díjszámításkor figyelembe veheti.

Abban az esetben, ha a földgázelosztó és a földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény szerinti közüzemi szolgáltatói engedéllyel rendelkező engedélyes 2007. évi jogi

szétválása kapcsán a földgázelosztónál - az elosztói engedélyes részére történő eszközátadás során az átadott eszközökhöz kapcsolódó csatlakozási díjak, beruházási és hálózatfejlesztési hozzájárulások, továbbá a térítésmentesen átvett eszközök miatti passzív időbeli elhatárolások felszabadítása következtében - rendkívüli bevétel került kimutatásra, akkor a nyereség-visszajuttatás számítása szempontjából a földgázelosztó 2007. évi ÜNY-e az eszközátadás miatti passzív elhatárolás felszabadításából eredő rendkívüli bevétellel csökkentésre került. Ebben az esetben a földgázelosztónál az ÜNY értékét minden évben növelni kell az átvett eszközök értékcsökkenésének azon részével, amely a tárgyévben elszámolható lett volna az - átadónál feloldott - eszközökhöz kapcsolódó passzív időbeli elhatárolás összegével szemben, ha az eszközátruházásra nem került volna sor. A Hivatal az Éves Beszámoló Kiegészítő mellékletében bemutatott fenti számítás hatását, vagy annak hiányában a rendelkezésre álló adatokból számított összeget veszi figyelembe.

5.2. Díj-számítási hibák

A díjak számítása során felmerült számítási hibák helyesbítésének lépései:

- a) A számítási hibaként azonosított tétel előremutató kezelése - a jogosultság felmerülésének időpontjától - a jelen útmutató vonatkozó fejezeteiben foglaltaknak megfelelően történik.
- b) A számítási hibából eredő – múltira vonatkozó – elszámolás egyszeri korrekciós tételként valósul meg.

5.3. Az árbevétel-igény korrekciója

A Hivatal elnökének rendelete alapján – tekintettel az előző rendszeres díjmegállapítás során el nem számolt tételekre – korrekciós tételként veendő figyelembe:

- a) a gázévben beszedett **pótdíjak** és **aukciós bevételek**, tekintettel az el nem számolt időszak tételeire (indokolt költség csökkentő tétel),
- b) a nyereségkorlát túllépés miatti **többletnyereségnek** az 5.1 pont szerint megállapított összege (NYV) (indokolt költség csökkentő tétel),
- c) a tárgyévet megelőző, tényadatokkal lezárt elszámolással érintett időszakra elismert földgázár és az ugyanezen időszakra vonatkozó tényleges beszerzési árként elismert földgázár³ **eltéréséből** adódó korrekció,
- d) a tárgyévet megelőző, tényadatokkal lezárt elszámolással érintett időszakra elismert szállítási átlagár és az ugyanezen időszakra vonatkozó tényleges szállítási átlagárként elismert ár⁴ **eltéréséből** adódó korrekció,
- e) az 5.2. b) pont szerinti **számítási hibák** miatti korrekció.

³ A tárgyévet megelőző, tényadatokkal lezárt elszámolással érintett időszakra a tényleges beszerzési árként elismert földgázár meghatározása során a „P_{aktuális import ár}” a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény 133. § 3. pontja alapján kiadott, az egyetemes szolgáltatók részére vételre felajánlott földgázforrás és a hazai termelésű földgáz mennyiségéről és áráról, valamint az igénybevételre jogosultak és kötelezettek köréről szóló NFM rendelet szerinti nem fedezett földgázforrásra érvényes „P_{aktuális import ár}” tárgy gázév hónapjaira érvényes, rendelet szerint számított értékek kerülnek felhasználásra a IV., V. és VI. fejezetekben meghatározott kiszámítási mód alkalmazása során.

⁴ A tárgyévet megelőző, tényadatokkal lezárt elszámolással érintett időszakra a tényleges szállítási átlagárként elismert ár meghatározása során az Árkalkulációs rendelet érintett időszakra hatályos, 1. § (1) bekezdés a) pontja aa) alpontja szerinti átadás-átvételi pontokra vonatkozó szállítási díj kiszámítása során elismert költség és a díj számítása során figyelembe vett mennyiség hányadosaként kerül meghatározásra.

További korrekciók tételként vehető figyelembe a díjstruktúra változását eredményező **jelentős szabályozásbeli változás**ból fakadó, a tárgy gázévet megelőző, tényadatokkal lezárt gázévben keletkezett hiány vagy többlet egyszeri korrekciója. A hiány vagy többlet a tárgy gázévet megelőző, tényadatokkal lezárt gázévre vonatkozó díj-megállapításhoz figyelembe vett becsült és tény naturália adat eltéréséből fakad.

A Hivatal a korrekciót több gázévre megbontva is végrehajthatja.

6. A díjelemek számszerűsítése

A rendszerhasználati díjak elemei számszerűsítésének leírását a IV., V. és VI. fejezetek megfelelő pontjai tartalmazzák.

IV. A szállítási rendszerüzemeltetőkre vonatkozó specifikus szabályok

1. A díjszámítás során használt (árszabályozási) mennyiségi és naturália adatok

A szállítási rendszerüzemeltetési díj elemeinek számszerűsítéséhez a következő fajta – a tényleges díjfizetésnél is alapul vett – mennyiségi jellemzők meghatározása szükséges:

- a Keretrendelet 13. § (2) bekezdése szerinti mennyiségi adat a szállítási forgalmi díj esetén a szállított mennyiség (MWh),
- a Keretrendelet 13. § (2) bekezdései szerinti naturália a szállítási kapacitásdíj esetén az egyes betáplálási és kiadási pont típusok szerinti lekötött kapacitás (kWh/h/év),
- a Keretrendelet 13. § (2) bekezdése szerinti mennyiségi adat a szagosítási díj esetén a szagosítással érintett mennyiség (MWh).

A Hivatal a Keretrendelet 13. § (2) bekezdése szerint vizsgálja az egyes évek változásait és indokolt esetben módosítja az induló díj számítása során figyelembe vett **szállított mennyiség** értékét. Ha nem indokolt a szállított mennyiség módosítása, akkor az induló díj meghatározása során alkalmazott érték változatlanul alkalmazandó. A szállítási mennyiségen belül a hőmérsékletkorrekció úgy alkalmazandó, hogy a földgázelosztással érintett mennyiség tekintetében a tény érték helyett a földgázelosztási díj megállapításához számszerűsített hőmérsékletkorrigált érték kerül figyelembevételre.

A díj számításánál figyelembe veendő **kapacitás lekötések** meghatározásához a Hivatal kiindulási alapként a díjszámítás időpontját megelőző utolsó lezárt gázévben (12 hónap) szerződésben lekötött kapacitások évesített, összesített értékét vizsgálja meg. Az évesítés során a Hivatal figyelemmel van az egyes szezonális faktorokra és a megszakíthatóságra, valamint azon rendszerhasználók sajátosságaira, amelyeknél a nem téli fogyasztási időszakban történő vételezés meghaladja a téli időszakit („szezonális fogyasztás”). A Hivatal az egy entry-exit zónát alkotó hazai földgázszállítási rendszer és a díjszámítás részletezettsége végett külön betáplálási és kiadási pontcsoportok szerint határozza meg a lekötött kapacitások árszabályozás szerinti mértékét. Ezen pontcsoportok:

- betáplálási pontok esetén:
 - o import betáplálási pontok,
 - o hazai termelés betáplálási pontjai,
 - o földgáztárolók szállítói betáplálási pontjai.
- kiadási pontok, amelyek közül a keverőköri kiadási pont külön kerül figyelembevételre.

A **szagosítással érintett mennyiséget** a Hivatal a díjmegállapítást megelőző naptári év szagosítással érintett tény mennyisége alapján állapítja meg.

A Hivatal a kapacitások és a mennyiségek (a továbbiakban együtt: **teljesítményérték**) tekintetében a Keretrendelet 13. § (2) bekezdése alapján a kereskedelmi üzemben nem, vagy túlnyomó többségében ki nem használt rendszerek (a továbbiakban: **kihasználatlan rendszerek**) esetén az induló díjban figyelembe vett teljesítményértékeket módosíthatja, amennyiben a díjszámítás időpontját megelőző utolsó lezárt gázévben (12 hónap) a kihasználatlan rendszereken kereskedelmi szállítás

történt. Amennyiben ezeken a rendszereken kereskedelmi szállítás nem vagy kis mértékben történt, úgy a Hivatal az induló díjban meghatározott teljesítményértékeket veszi figyelembe.

A Hivatal az Árkalkalmazási rendelet 13. §-a szerinti szezonális kapacitásokat a kiadási ponti kapacitások között veszi figyelembe.

Az alaprendszer vonatkozásában az összekötő vezetékek használatából az összekötő vezetéseken adódó teljesítményértékeket a Hivatal nem veszi figyelembe.

A mennyiségi adatok meghatározása során figyelemmel kell lenni az indokolt árbevétel-igényben elismert mennyiségárányos költségek korrekciójára is olyan módon, hogy ezen költségek változásának mértéke kerüljön rávetítésre a mennyiségi adatokra is.

2. Az engedélyesek indokolt működési költségeinek meghatározása

2.1. A mennyiségárányos költségek közül a nyomásfokozás, a gázfelhasználás és az egyéb üzemeltetési költségek

A nyomásfokozás, a gázfelhasználás és az egyéb mennyiségárányos üzemeltetési költségeket a rendszeres díjmegállapítás alkalmával – az induló díj számításakor alkalmazott, tény szállított mennyiségen és tény költségen alapuló módszertan szerint – újra kell számolni. A számítás során tekintettel kell lenni az induló díjak megállapításánál alkalmazott mennyiség és a rendszeres díj-megállapítás során figyelembe vett mennyiség, illetve a saját gázfelhasználás esetén az elszámolási különbözetnél alkalmazott tárgyévire elismert földgázár változására. A Hivatal a saját gázfelhasználás árának meghatározása során a tárgyévire elismert beszerzési árból indul ki, és megvizsgálja az adó jellegű tételek indokoltságát is.

2.2. Jogszabályváltozásból fakadó új feladatok többletköltségei

Nincs specifikus szabály, a Hivatal a III.2.2 pontban megfogalmazott elvek szerint jár el.

3. Szabályozás szerinti eszközérték, értékcsökkenés és tőkeköltség

3.1. Indexálás

Nincs specifikus szabály, a Hivatal a III.3.1 pontban megfogalmazott elvek szerint jár el.

3.2. A Többletkötelezettséget eredményező, jogszabály, vagy szabályozási dokumentum változásából fakadó beruházások

Szabályozási dokumentumok különösen a GET 82. § (2) bekezdés e) pontja szerinti Tízéves fejlesztési terv, valamint az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat (a továbbiakban: **ÜKSZ**).

3.3. Értékcsökkenés és tőkeköltség

Nincs specifikus szabály, az értékcsökkenés és tőkeköltség tekintetében a Hivatal a III.3.3 pontban megfogalmazott elvek szerint jár el.

4. Elszámolási különbözet

A szállítási rendszerüzemeltető elszámolási különbözetének tárgyévre elismert értéke a következő lépések szerint kerül számszerűsítésre:

- a) Az árszabályozási ciklus egyes éveire vonatkozó rendszeres díjmegállapítás során az elszámolási különbözet (Ft) számításához a 2017. évi induló díj meghatározásának alapjául szolgáló költségekben elismert hálózati veszteség (**mennyiség**) kerül figyelembevételre.
- b) A **tárgyévre elismert beszerzési ár** a tárgyévre elismert földgázzal egyezik meg, amely a GET 133. § 3. pontja alapján kiadott, az egyetemes szolgáltatók részére vételre felajánlott földgázforrás és a hazai termelésű földgáz mennyiségéről és áráról, valamint az igénybevételre jogosultak és kötelezettek köréről szóló NFM rendelet szerinti nem fedezett földgázforrásra érvényes „Paktuális import ár” adott gázév hónapjaira vonatkozó, előrejelzett értékeinek⁵ számtani átlagaként kerül kiszámításra.
- c) A tárgyévre **elismert költség** az a) és b) pont szerinti értékek szorzataként adódik.

5. A nyereség utólagos vizsgálata

A szállítási rendszerüzemeltető esetében a III.5.1. a) pontjában meghatározott üzemi (üzleti) tevékenység eredményének megállapításához az engedélyes tevékenységre vonatkozó auditált vagy ennek hiányában az előzetes eredménykimutatásban szereplő üzemi (üzleti) tevékenység eredményből (ÜNY) kell kiindulni. Az ÜNY értékét a hazai földgázszállítási és rendszerirányítási tevékenységnek a Hivatal által, az induló díjak megállapítása során indokoltnak minősített nettó eszközértékének arányában kell figyelembe venni, korrigálva az Áralkalmazási rendelet szerint kivetett és beszédett pótdíjak és aukciós díjak összegével (amennyiben e díjak az ÜNY-t csökkentő tételként nem kerültek elhatárolásra), valamint növelő tételként korrigálva a nyereségkorlát túllépés miatti elhatárolás összegével.

6. Egyéb

6.1. Szagosítás

A szagosítás költségének a rendszeres díjmegállapítás alkalmával történő korrekciója során a szagosító anyag beszerzési árának, a szagosítási normának és a szagosított földgáz mennyiségének változása kerül figyelembevételre. A szagosításhoz kapcsolódó egyéb működési költségek a III. 2.1 pont szerint indexálásra kerülnek.

⁵ Az előrejelzés az érintett gázévet megelőző 2. negyedév 1. hónapjának 1-15. napjain a <http://data.theice.com/> oldalon „Dutch TTF Gas Base Load Futures – TTF” néven közzétett, tárgyhónapra vonatkozó „Settlement Price” + spread (1,05 EUR/MWh) értékeinek számtani átlagaként adódik, a számolást megelőző hónap utolsó 5 banki napjára vonatkozó hivatalos MNB napi EURHUF (tény) árfolyamainak számtani átlagával Ft/kWh-ra átszámítva.

6.2. Az összekötő-vezetékek rendszerhasználati díja

A csanádpalotai betáplálási- és kiadási pont és a Szerb Köztársaság irányú kiskundorozsmai kiadási pont (a továbbiakban együtt: **összekötő vezeték**) rendszerhasználati díjainak megállapítására kizárólag az e pontban foglaltakat kell alkalmazni.

A Hivatal minden összekötővezeték-beruházás esetében megvizsgálja az adott összekötővezeték-szakaszon alkalmazandó forgalmi díj megállapításának szükségességét.

Az összekötő vezeték az alaprendszernek a rendszerhasználati díj számítása szempontjából nem része, azonban a forgalmi díjak számításánál figyelembevételre kerülhet, ha az alaprendszer forgalmi díját csökkenti. Ebben az esetben az összekötő vezetékre az alaprendszer forgalmi díja alkalmazandó.

A forgalmi díj meghatározásához a költségek közül a mennyiség-arányos költségeket (a nyomásfokozás, a saját gázfelhasználás költségeit) és a közvetett költségek arányos részét kell figyelembe venni. Az arányosítás mértéke a közvetlen mennyiség-arányos költség és az összes közvetlen költség hányadosa.

Az összekötő-vezeteki eszközökre a várható működési időtartam (a hosszú távú szerződések időtartama, legalább 25 év) figyelembevételével a szállítási kapacitásdíj diszkontált cash-flow módszerrel (a továbbiakban: **DCF modell**) kerül meghatározásra.

A díjszámítás folyamata

A szállítási feladat megkezdésekor érvényes szállítási kapacitásdíj (induló díj) meghatározásához a DCF modell szerinti költség- és díjértékek előrejelzéséhez az 5. sz. melléklet szerinti módszertanban meghatározott CPI_i indexet kell alkalmazni. A DCF modell szerinti számítással meghatározott díjat a Hivatal gázévente korrigálja az 5. sz. melléklet szerinti paraméterek már ismert tény értékeinek megfelelően.

Az induló díjat a hosszú távú szállítási szerződés időtartama alatt a Hivatal gázévente szintén korrigálja a következő pont szerinti indexálás mértékével.

A gázévre történő korrigálásra a szállítási rendszerüzemeltető a jelen módszertani útmutatóban meghatározott rendszeres díjmegállapításra vonatkozóan tesz javaslatot a Hivatalnak. Az ehhez szükséges adatokat (beleértve a tény kapacitás-lekötéseket és árbevételt) a szállítási rendszerüzemeltető az adott év április 20-ig a Hivatal rendelkezésére bocsátja.

Az indexálás mértéke

Az indexálás – a tőkeköltség kivételével – az 5. sz. melléklet 4. pontja szerinti inflációs mutatóval (CPIX) kell végrehajtani, kivéve a tőkeköltség indexálását, amely az 5. sz. melléklet 7. pontja szerinti CPI index-szel történik.

E pont alkalmazásában az éves vagy az egy évnél hosszabb időtartamú lekötéssel történő kapacitásértékesítésből származó árbevétel 100%-át, az egy évnél rövidebb időtartamú lekötéssel történő kapacitásértékesítésből származó árbevétel 50%-át kell figyelembe venni.

Ha az indexálás és a kapacitásértékesítésből származó árbevétel figyelembevételével számított megtérülési mutató (IRR_i) 5%-kal meghaladja a kiinduló paraméterek alapján számított megtérülési mutatót ($IRR_i \geq 1,05 \times IRR_0$), akkor a díjat olyan mértékben kell korrigálni, hogy a tényleges paraméterekkel számított IRR_i ne legyen nagyobb, mint $1,05 \times IRR_0$ ($IRR_i \leq 1,05 \times IRR_0$).

A kapacitásdíj meghatározása kapacitásbővítés esetében

Ha a szállítási rendszerüzemeltető az összekötő vezeték szállítási kapacitásán felül jelentős hosszú távú kapacitáslekötési igényt jeleznek, akkor az azok kielégítése érdekében végzett többletkapacitásokat biztosító beruházásokkal kapcsolatban a kapacitás díj mértékére a jelen módszertani útmutatóban meghatározott rendszeres díjmegállapításra vonatkozóan a szállítási rendszerüzemeltető javaslatot tesz a Hivatalnak. A Hivatal jelen fejezet, valamint az 5. sz. mellékletben foglalt szabályok alapján dönt a kapacitásdíjról.

7. A díjelemek számszerűsítése

A **szállítási kapacitásdíjak** az induló díjak megállapításakor használt, a III. és a IV. fejezetben rögzítetteknek megfelelően korrigált állandó (forgalom független) költségek és a IV.1. pont szerinti évesített kapacitások hányadosaként adódnak. A kapacitások megállapításakor a Hivatal pontcsoportok vagy pontok szerinti ösztönzőket alkalmazhat, melynek mértékét indokolt esetben az árszabályozási cikluson belül módosíthatja.

A **szállítási forgalmi díj** az induló díjak megállapításakor használt, a III. és a IV. fejezetben rögzítetteknek megfelelően korrigált forgalomfüggő költség és a IV.1. pontban meghatározott szállított mennyiség hányadosaként adódik.

A **szagosítási díj** az induló díjak megállapításakor használt, a III. és a IV. fejezetben rögzítetteknek megfelelően korrigált költségek és a IV.1. pontban meghatározott szagosítással érintett mennyiség hányadosaként adódik.

Az összekötő vezetékek tekintetében az 5. sz. melléklet tartalmazza a díjszámítás lépéseit.

V. A földgázelosztókra vonatkozó specifikus szabályok

1. A díjszámítás során használt (árszabályozási) mennyiségi és naturália adatok

A Hivatal a díjak számszerűsítése során a következő – a tényleges díjfizetésnél is alapul vett – mennyiségi jellemzőket határozza meg:

- a) a Keretrendelet 13. § (2) bekezdése szerinti naturália az elosztási alapidj esetén az egyes értékesítési kategóriáknál a felhasználási helyek száma (db), amely a díjak kihirdetését megelőző harmadik hónap utolsó napjára vonatkozó értékből kiindulva, a korábbi évek tendenciáira és az árszabályozási időszak során várható tendenciákra figyelemmel kerül meghatározásra,
- b) a Keretrendelet 13. § (2) bekezdése szerinti naturália az elosztási alapidj esetén az egyes értékesítési kategóriáknál a gázmérő névleges összteljesítménye (m^3/h), amely az adott kategóriához tartozó lekötött kapacitásból kiindulva, a korábbi évek tendenciáira és az árszabályozási időszak során várható tendenciákra figyelemmel kerül meghatározásra,
- c) a Keretrendelet 13. § (2) bekezdése szerinti naturália az elosztási kapacitásdíj esetén a lekötött kapacitás ($kWh/h/év$), amely a díjak kihirdetését megelőző gázévben lekötött éves, negyedéves, havi, napi és nem téli fogyasztási időszakra vonatkozó lekötéseknek az Árkalkalmazási rendelet 30-33. §-ában meghatározott %-os arányok szerinti évesített összesített értékéből kiindulva, a korábbi évek tendenciáira és az árszabályozási időszak során várható tendenciákra figyelemmel kerül meghatározásra,
- d) a Keretrendelet 13. § (2) bekezdése szerinti mennyiségi adat az elosztási átalánydíj, az elosztási forgalmi díj és az elosztási átszállítási díj esetén a földgázforgalom ($MWh/év$), amely megegyezik a díjak előző megállapításakor használt értékkel, kivéve ha ettől legalább 1,5%-kal eltér a földgázelosztónál valamely értékesítési kategória esetén a díjak kihirdetését megelőző évek tény mennyiségi adataiból, a Hivatal által alkalmazott hőmérséklet korrekciós modell alapján számított napfok módszerrel korrigált mennyisége, mert ekkor a földgázelosztónál az összes értékesítési kategória esetén a díjak kihirdetését megelőző évek tény mennyiségi adataiból, a Hivatal által alkalmazott hőmérséklet korrekciós modell alapján számított napfok módszerrel korrigált mennyiségével egyezik meg,
- e) a Keretrendelet 13. § (2) bekezdése szerinti mennyiségi adat az elszámolási különbözet számítása esetén a földgázfogyasztás ($m^3/év$), amely megegyezik a díjak előző megállapításakor használt értékkel, kivéve ha ettől legalább 1,5%-kal eltér a földgázelosztónál valamely értékesítési kategória esetén a díjak kihirdetését megelőző évek tény mennyiségi adataiból, a Hivatal által alkalmazott hőmérséklet korrekciós modell alapján számított napfok módszerrel korrigált mennyisége, mert ekkor a földgázelosztónál az összes értékesítési kategória esetén a díjak kihirdetését megelőző évek tény mennyiségi adataiból, a Hivatal által alkalmazott hőmérséklet korrekciós modell alapján számított napfok módszerrel korrigált mennyiségével egyezik meg.

2. Az engedélyesek indokolt működési költségeinek meghatározása

Nincs specifikus szabály, a Hivatal a III. 2 pontban megfogalmazott általános elvek mentén jár el.

3. Szabályozás szerinti eszközérték, értékcsökkenés és tőkeköltség

3.1. Indexálás

Nincs specifikus szabály, a Hivatal a III.3.1 pontban megfogalmazott elvek szerint jár el.

3.2. A Többletkötelezettséget eredményező, jogszabály, vagy szabályozási dokumentum változásából fakadó beruházások

Szabályozási dokumentum különösen az ÜKSZ.

3.3. Értékcsökkenés és tőkeköltség

Nincs specifikus szabály, az értékcsökkenés és tőkeköltség tekintetében a Hivatal a III.3.3 pontban megfogalmazott elvek szerint jár el.

4. Elszámolási különbözet

A tárgyévre elismert költségtömeg meghatározása **elosztónként** külön-külön történik.

- a) A tárgyévre vonatkozóan elismert hálózati veszteség (mennyiség) megállapításának kiindulópontját **a tárgyévet megelőző év** kimutatott mennyisége képezi, ami jelen esetben az adott földgázelosztó által **elosztott mennyiség alapján számított hőmérséklet-korrigált földgáz mennyiségét** jelenti a 2. sz. melléklet szerinti hálózati veszteség (%) figyelembevételével.
- b) **A tárgyévre elismert beszerzési árat** a Hivatal úgy határozza meg, hogy a tárgyévre elismert földgázárhoz, amely a GET 133. § 3. pontja alapján kiadott, az egyetemes szolgáltatók részére vételre felajánlott földgázforrás és a hazai termelésű földgáz mennyiségéről és áráról, valamint az igénybevételre jogosultak és kötelezettek köréről szóló NFM rendelet szerinti nem fedezett földgázforrásra érvényes „P_{aktuális import ár}” tárgy gázév hónapjaira vonatkozó, előrejelzett értékeinek⁶ – az előrejelzéskor rendelkezésre álló utolsó naptári évre vonatkozó az összes földgázelosztó elosztott össz mennyiségéből, a Hivatal által alkalmazott hőmérséklet korrekciós modell alapján számított napfok módszerrel korrigált havi mennyiséggel – súlyozott éves átlagaként kerül kiszámításra, hozzáadja a tárgyévre elismert szállítási átlagárat, amelyet az Áralkalmazási rendelet tárgyévet megelőző gázévben hatályos, 1. § (1) bekezdés a) pontja aa) alpontja aaa) alpontja szerinti átadás-átvételi pontokra

⁶ Az előrejelzés az érintett gázévet megelőző 2. negyedév 1. hónapjának 1-15. napjain a <http://data.theice.com/> oldalon „Dutch TTF Gas Base Load Futures – TTF” néven közzétett, tárgy hónapra vonatkozó adatok „Settlement Price” + spread (1,05 EUR/MWh) értékeinek számtani átlagaként adódik, a számolást megelőző hónap utolsó 5 banki napjára vonatkozó hivatalos MNB napi EURHUF (tény) árfolyamainak számtani átlagával Ft/kWh-ra átszámítva.

- vonatkozó szállítási díj kiszámítása során elismert költség és a díj számítása során figyelembe vett mennyiség hányadosaként határoz meg.
- c) A tárgyévre **elismert költség** az a) és b) pont szerinti értékek szorzataként adódik.

5. Egyéb

5.1. Árkiegyenlítés, ársimítás

Amennyiben a mennyiségi vagy naturália adatok tárgyévre megállapított mértéke jelentősen eltér a bázis időszaki értéktől, akkor a Hivatal mérlegelni fogja a volumenkövetés tárgyévre és a tárgyévet követő évre történő szétterítését.

A tárgyévet követő évre halasztott korrekciós tételt a Hivatal külön is nyilvántartja.

5.2. Az árbevétel-igény korrekciója

Nincs specifikus szabály, a Hivatal a III.5.2 pontban megfogalmazott általános elvek mentén jár el.

5.3. A 10 000 felhasználónál kevesebb felhasználót ellátó földgázelosztók rendszerhasználati díjainak meghatározása

A Keretrendelet 12. § (2) bekezdése szerint „A 10 000 felhasználónál kevesebb felhasználót ellátó földgázelosztó által alkalmazandó rendszerhasználati díjat a Hivatal a rendelkezésre álló auditált engedélyesi éves beszámolóik, valamint a naturáliák és az ellátott felhasználók összetételét figyelembe vevő elemzéssel határozza meg.”

A 10 000 felhasználónál kevesebb felhasználót ellátó földgázelosztók rendszerhasználati díjának meghatározása érdekében a Hivatal az adott földgázelosztó földrajzi adatait, valamint forgalmi és ellátotti összetételének megoszlását összehasonlítja a legalább 10 000 felhasználót ellátó földgázelosztók megfelelő adataival, és jellemzőnként külön-külön megállapítja, hogy melyik legalább 10 000 felhasználót ellátó földgázelosztóhoz áll legközelebb az adott földgázelosztó, azaz meghatározza az adott jellemző szerinti hasonló, legalább 10 000 felhasználót ellátó földgázelosztót.

A Hivatal az összehasonlítások alapján az összes, 10 000 felhasználónál kevesebb felhasználót ellátó földgázelosztóhoz kiválasztásra került a leghasonlóbb, legalább 10 000 felhasználót ellátó földgázelosztó, amelynek értékesítési kategóriánként meghatározott átalánydíj, alapidj, kapacitásdíj és forgalmi díj értékeit kell alkalmazni az adott 10 000 felhasználónál kevesebb felhasználót ellátó földgázelosztó esetén.

6. A díjlemek számszerűsítése

6.1. Az indokolt költségek értékesítési kategóriák közötti megosztása

Az elosztási díj meghatározása érdekében a költségeket fel kell osztani az egyes értékesítési kategóriák között, ezen belül figyelembe véve az adott értékesítési kategóriában alkalmazandó díjtételek fajtáit is.

A költségek értékesítési kategóriákra történő bontása következőképp történik:

- a) a 2. és 3. pontokban meghatározott költségelemek esetén:

A Hivatal az értékesítési kategóriák közötti megosztást a következő két, minden egyes földgázelosztóra és iparági szinten is rendelkezésre álló, és nem közvetett vagy vetített paraméter alapján határozza meg:

- napfok módszerrel korrigált földgázfogyasztás értékesítési kategóriánként,
- fogyasztószám értékesítési kategóriánként.

A Hivatal a két naturáliából mértani súlyozással egy kompozit paramétert képez, amelyben a napfok módszerrel korrigált földgázfogyasztás 77% súllyal és a fogyasztószám 23%-os súllyal szerepel – a korábbi modellszámítások figyelembevételére alapján.

A Hivatal az értékesítési kategóriák közötti megosztást az értékesítési kategóriánkénti kompozit arány ($Q_{n_{comp_cat}}$) alapján hajtja végre a következő módon:

$$Q_{n_{comp_cat}} = \frac{Q_{cat}^{0,77} * n_{cat}^{0,23}}{\sum_{cat} Q_{cat}^{0,77} * n_{cat}^{0,23}}$$

ahol Q_{cat} az adott értékesítési kategóriához tartozó, a díjak kihirdetését megelőző év, napfok módszerrel korrigált földgázfogyasztása
 n_{cat} az adott értékesítési kategóriához, a díjak kihirdetését megelőző évhez tartozó fogyasztószáma

- b) a 4. pontban meghatározott költségelemek esetén:

A 2. számú mellékletben szereplő algoritmusok, modellek a hálózati és mérési veszteség veszteségeleleit értékesítési kategóriánként határozza meg.

6.2. Az indokolt költségek állandó és forgalomfüggő részarányának meghatározása

Az egyes értékesítési kategóriákra jutó elismert költség állandó (forgalomtól független) és forgalomfüggő részre kerül szétbontásra következő módon:

- a) az Árkalkalmazási rendelet 22. § (2) bekezdés a) pontjához tartozó értékesítési kategória esetén elismert költség teljes mértékben forgalomfüggő költségként kerül elismerésre,
- b) az Árkalkalmazási rendelet 22. § (2) bekezdés b)-e) pontjához tartozó értékesítési kategóriák esetén az állandó (forgalomtól független) és forgalomfüggő költségek megosztása a korábbi évek elemzése és a jelenleg alkalmazott díjstruktúra alapján
- ba) a 4. pontban szereplő költségek teljes egészében a forgalomarányos költségekhez kerülnek besorolásra,
- bb) a 2. és 3. pontokban meghatározott költségek az Árkalkalmazási rendelet 22. § (2) bekezdés c)-e) pontjához tartozó értékesítési kategóriákra engedélyesenként azonosan arányban kerülnek megosztásra,
- bc) a 2. és 3. pontokban meghatározott költségek, az Árkalkalmazási rendelet 22. § (2) bekezdés b) pontjához tartozó értékesítési kategóriákra engedélyesenként eltérő arányban, az egyetemes szolgáltatásra jogosultak létszámának, jelenlegi díjstruktúrájának figyelembe vételével az energiahatékonyságra való ösztönzésre is tekintettel kerülnek megosztásra,
- c) az elosztási átszállítási díjhoz kapcsolódó elismert költségek teljes mértékben forgalomfüggő költségként kerülnek besorolásra.

Az értékesítési kategóriánkénti **elosztási alapidj** vagy **elosztási kapacitásdíj** az értékesítési kategóriákra bontott elismert költségtömeg állandó (forgalom független) része és az 1. a), b) és c) pontban meghatározott naturália hányadosaként számítható.

Az értékesítési kategóriánkénti **elosztási forgalmi díj** az értékesítési kategóriákra bontott elismert költségtömeg forgalomfüggő része és a 1. d) pontban meghatározott földgázforgalom hányadosaként adódik.

A gázmérővel nem rendelkező felhasználó **elosztási átalánydíja** az értékesítési kategóriákra bontott elismert költségtömeg teljes mértékben forgalomfüggő része és a 1. d) pontban meghatározott naturália hányadosaként adódik.

Az **elosztási átszállítási díj** az átszállításhoz kapcsolódó elismert költségtömeg forgalomfüggő része és a 1. d) pontban az elosztói átszállítás szempontjából meghatározott földgázforgalom hányadosaként adódik.

VI. A földgáztárolói engedélyesekre vonatkozó specifikus szabályok

1. A díjszámítás során használt (árszabályozási) mennyiségi és naturália adatok

A földgáztárolási díj elemeinek számszerűsítéséhez a következő fajta – a tényleges díjfizetésnél is alapul vett – mennyiségi jellemzők meghatározása szükséges:

- a Keretrendelet 13. § (2) bekezdése szerinti mennyiségi adat a kitérési díj esetében a kitért mennyiség (MWh),
- a Keretrendelet 13. § (2) bekezdése szerinti mennyiségi adat a betárolási díj esetében a betárolt mennyiség (MWh),
- a Keretrendelet 13. § (2) bekezdése szerinti naturália a tárolói kapacitásdíj esetében a lekötött mobilkapacitás (kWh/év).

A **ki-**, illetve **betárolt mennyiség** a Keretrendelet 11. § (2), míg a **lekötött mobilkapacitás** a Keretrendelet 11. § (4) bekezdése szerint került az induló díjhoz meghatározásra.

Az induló díjszámításban figyelembe vett összesen mennyiségi adatok és lekötött mobilkapacitás az országosan egységes földgáztárolási díj tekintetében:

- Az árszabályozási kitérési mennyiség: 2 800 Mm³
- Az árszabályozási betárolási mennyiség: 2 800 Mm³
- A lekötött mobilkapacitás mértéke: 2 800 Mm³

A mennyiségek és a lekötött kapacitás 15 °C referenciahőmérsékletű értékeinek átváltása az alábbi váltószámok felhasználásával történt 25/0 °C referenciahőmérsékletű energiamennyiségre:

fűtőérték (15/15°C alsó hőértéken)	34,30 MJ/m ³
k átváltási tényező (15/15°C NCV => 25/0 °C GCV)	3,2493 MJ/kWh

Az induló díjhoz meghatározott mennyiségi jellemzők változatlanul alkalmazandóak az árszabályozási ciklus teljes időszakában.

A mennyiségi adatok meghatározása során figyelemmel kell lenni az indokolt árbevétel-igényben elismert mennyiségárányos költségek korrekciójára is olyan módon, hogy ezen költségek változásának mértéke kerüljön rávetítésre a mennyiségi adatokra is.

2. Az engedélyesek indokolt – nem indexált – működési költségeinek meghatározása

2.1. Saját technológiai felhasználás (kompresszorozás és gázélektívítés)

A földgáztárolói engedélyes saját technológiai felhasználásának tárgyára elismert értéke a tárgyvetet megelőző időszakra elismert költség alábbiak szerinti korrigálásán alapul:

- a szabályozásban figyelembe vett mennyiségek változása és

- a fejezet 4. pontja szerinti veszteségszámításnál meghatározott, tárgyévre elismert beszerzési ár változása.

A Hivatal a technológiai célú felhasználás költségei közül a kompresszorozás és a gázélektrolyt készítés esetén a földgáz árának meghatározása során megvizsgálja az adó jellegű tételek indokoltságát, majd ennek alapján is dönt a számítások során figyelembe veendő földgáz áráról.

2.2. Villamos energia beszerzési költsége és villamos energia rendszerhasználati költsége

A földgáztárolói engedélyes villamos energia beszerzési költségének és villamos energia rendszerhasználati költségének tárgyévre elismert értéke a következő lépések szerint kerül számszerűsítésre:

- a) A tárgyévvel szemben elismert villamos energia (mennyiség) megállapításának kiindulópontját **a tárgyévet megelőző, a díjmegállapítás időpontjában lezárt tárolói év betárolási időszakára, illetve kitérési időszakára vonatkozó tény mennyiség** képezi.
- b) A **tárgyévvel szemben elismert villamos energia beszerzési árat** a Hivatal úgy határozza meg, hogy az Engedélyesek által, a tárgyévvel szemben kötött villamos energia szolgáltatási szerződésekben szereplő, villamos energia termék árát veszi figyelembe a legkisebb költség elvének alkalmazásával, és ehhez adja hozzá az előző tárolói évről vonatkozó, a villamos energia termék árához kapcsolódó adó jellegű tételeknek a villamos energia felhasználással súlyozott átlagárát a tételek indokoltsága esetén a legkisebb költség elvének alkalmazásával. A **tárgyévvel szemben elismert villamos energia rendszerhasználati díjat** a Hivatal úgy határozza meg, hogy az Engedélyesek által az előző tárolói évről vonatkozó, a villamos energia rendszerhasználati díjaknak a villamos energia felhasználással súlyozott átlagárát veszi figyelembe a legkisebb költség elvének alkalmazásával.
- c) A tárgyévvel szemben **elismert költség betárolási időszakra eső része** az a) pont betárolási időszakra vonatkozó tény mennyiség és a b) pont szerinti értékek szorzataként adódik, míg a tárgyévvel szemben **elismert költség kitérési időszakra eső része** az a) pont kitérési időszakra vonatkozó tény mennyiség és a b) pont szerinti értékek szorzataként adódik.

3. Szabályozás szerinti eszközérték, értékcsökkenés és tőkeköltség

3.1. Indexálás

A párnagáz az árszabályozási ciklus során nem kerül indexálásra.

3.2. A Többletkötelezettséget eredményező, jogszabály, vagy szabályozási dokumentum változásából fakadó beruházások

Szabályozási dokumentum különösen az ÜKSZ.

3.3. Értékcsökkenés és tőkeköltség

Nincs specifikus szabály, az értékcsökkenés és tőkeköltség tekintetében a Hivatal a III.3.3 pontban megfogalmazott elvek szerint jár el.

4. Elszámolási különbözet

A földgáztárolói engedélyes elszámolási különbözetének tárgyévve elismert értéke a következő lépések szerint kerül számszerűsítésre:

- c) Az árszabályozási ciklus egyes éveire vonatkozó rendszeres díjmegállapítás során az elszámolási különbözet (Ft) számításához a 2017. évi induló díj meghatározásának alapjául szolgáló költségekben elismert technológiai veszteség (**mennyiség**) kerül figyelembevételre. Az árszabályozási mennyiség változása esetén a veszteség mértéke is korrigálásra kerül.
- d) A **tárgyévve elismert beszerzési árat** a Hivatal úgy határozza meg, hogy a tárgyévve elismert földgázrészhez, amely a GET 133. § 3. pontja alapján kiadott, az egyetemes szolgáltatók részére vételre felajánlott földgázforrás és a hazai termelésű földgáz mennyiségéről és áráról, valamint az igénybevételre jogosultak és kötelezettek köréről szóló NFM rendelet szerinti nem fedezett földgázforrásra érvényes „P_{aktuális import ár}” tárgy tárolói év egyes hónapjaira vonatkozó, tény vagy előrejelzett értékeinek⁷ egyszerű számtani átlagaként kerül kiszámításra, hozzáadja a tárgyévve elismert szállítási átlagárát, amelyet az Áralkalmazási rendelet tárgyévet megelőző gázévben hatályos, 1. § (1) bekezdés a) pontja aa) alpontja aaa) alpontja szerinti átadás-átvételi pontokra vonatkozó szállítási díj kiszámítása során elismert költség és a díj számítása során figyelembe vett mennyiség hányadosaként határoz meg.
- d) A tárgyévve **elismert költség** az a) és b) pont szerinti értékek szorzataként adódik.

5. Egyéb

Nincs specifikus szabály, az egyéb tételek tekintetében a Hivatal a III. 5 pontban megfogalmazott elvek szerint jár el.

6. A díjelemek számszerűsítése

A Keretrendelet 4. § (4) bekezdés a) pontja szerinti **kitárolási díj alapját** a földgáz előkészítés anyag- és energia költsége, valamint a veszteség 50%-os mértéke képezik.

A Keretrendelet 4. § (4) bekezdés b) pontja szerinti **betárolási díj alapját** a kompresszorozás (nyomásfokozás) változó költségei, valamint a veszteség 50%-os mértéke képezik.

A Keretrendelet 4. § (4) bekezdés c) pontja szerinti **tárolói kapacitásdíj alapját** a fix jellegű költségek, a közvetett költségek, az egyéb bevételek/ráfordítások szaldója, valamint az eredmény képzik.

⁷ Az előrejelzés az érintett gázévet megelőző 2. negyedév 1. hónapjának 1-15. napjain a <http://data.theice.com/> oldalon „Dutch TTF Gas Base Load Futures – TTF” néven közzétett, tárgy hónapra vonatkozó „Settlement Price” + spread (1,05 EUR/MWh) értékeinek számtani átlagaként adódik, a számolást megelőző hónap utolsó 5 banki napjára vonatkozó hivatalos MNB napi EURHUF (tény) árfolyamainak számtani átlagával Ft/kWh-ra átszámítva, a tény a „P_{aktuális import ár}” a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény 133. § 3. pontja alapján kiadott, az egyetemes szolgáltatók részére vételre felajánlott földgázforrás és a hazai termelésű földgáz mennyiségéről és áráról, valamint az igénybevételre jogosultak és kötelezettek köréről szóló NFM rendelet szerinti nem fedezett földgázforrásra érvényes „P_{aktuális import ár}” tárgy gázév hónapjaira érvényes, rendelet szerint számított érték.

6.1 A kitárolási díj meghatározása

A kitárolási díj a kitárolási díjra eső - az induló díjak megállapításakor használt, a III. és a VI. fejezetben rögzítetteknek megfelelően korrigált - indokolt árbevétel-igény és az árszabályozás szerinti kitárolási mennyiség hányadosaként kerül megállapításra.

6.2 A betárolási díj meghatározása

A betárolási díj a betárolási díjra eső - az induló díjak megállapításakor használt, a III. és a VI. fejezetben rögzítetteknek megfelelően korrigált - indokolt árbevétel-igény és az árszabályozás szerinti kitárolási mennyiség hányadosaként kerül megállapításra.

6.3 A tárolói kapacitásdíj meghatározása

A tárolói kapacitásdíj két elemből tevődik össze, amely közül az első az ún. tárolói kapacitásdíj konstans eleme, a második egy, a tény kapacitások alapján meghatározható számítási elem (TM).

A konstans elem meghatározása

A tárolói kapacitásdíjra eső - az induló díjak megállapításakor használt, a III. és a VI. fejezetben rögzítetteknek megfelelően korrigált - indokolt árbevétel-igény és az árszabályozás szerinti lekötött mobilkapacitás hányadosának 1/3-aként kerül meghatározásra.

A számítási elem (TM) meghatározása

A számítási elem a földgáz rendszerhasználati díjak, a külön díjak és a csatlakozási díjak mértékéről szóló 13/2016. (XII. 20.) MEKH rendelet 1. melléklete III. pontjában szereplő képlet alapján határozandó meg.

Az inflációs láncindex meghatározása

I. Működési költségek

A 2017/2018-as gázévre:

$$index_MK_{2017-2018} = \left(\frac{MNB_{infláció_becs_{2017}} - k}{12} \right) * 7,5 + \left(\frac{MNB_{infláció_becs_{2018}} - k}{12} \right) * 3$$

ahol:

$index_MK_{2017-2018}$ a működési költségekre vonatkozó inflációs mutató a 2017/2018-as gázévre (%)

$MNB_{infláció_becs_{2017}}$ a Magyar Nemzeti Bank 2017. márciusi Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2017. évi előrejelzett inflációs mutató (%)

$MNB_{infláció_becs_{2018}}$ a Magyar Nemzeti Bank 2017. márciusi Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2018. évi előrejelzett inflációs mutató (%)

k a III.2.1 pont szerinti hatékonyságjavulási elvárás (%)

A 2018/2019-es gázévre:

$$index_MK_{2018-2019} = \left(\frac{MNB_{infláció_tény_{2017}} - k}{12} \right) * 7,5 + (MNB_{infláció_tény_{2018}} - k) + \left(\frac{MNB_{infláció_becs_{2019}} - k}{12} \right) * 3$$

ahol:

$index_MK_{2018-2019}$ a működési költségekre vonatkozó inflációs mutató a 2018/2019-es gázévre (%)

$MNB_{infláció_tény_{2017}}$ a Magyar Nemzeti Bank 2018. márciusi Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2017. évi tény inflációs mutató (%)

$MNB_{infláció_becs_{2018}}$ a Magyar Nemzeti Bank 2018. márciusi Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2018. évi előrejelzett inflációs mutató (%)

$MNB_{infláció_becs_{2019}}$ a Magyar Nemzeti Bank 2018. márciusi Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2019. évi előrejelzett inflációs mutató (%)

k a III.2.1 pont szerinti hatékonyságjavulási elvárás (%)

A 2019/2020-as gázévre:

$$index_MK_{2019-2020} = \left(\frac{MNB_{infláció_tény_{2017}} - k}{12} \right) * 7,5 + (MNB_{infláció_tény_{2018}} - k) + (MNB_{infláció_becs_{2019}} - k) + \left(\frac{MNB_{infláció_becs_{2020}} - k}{12} \right) * 3$$

ahol:

$index_MK_{2019-2020}$ a működési költségekre vonatkozó inflációs mutató a 2019/2020-as gázévre (%)

$MNB_{infláció_tény_{2017}}$ a Magyar Nemzeti Bank 2018. márciusi Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2017. évi tény inflációs mutató (%)

$MNB_{infláció_tény_{2018}}$ a Magyar Nemzeti Bank 2019. márciusi Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2018. évi tény inflációs mutató (%)

$MNB_{infláció_becs_{2019}}$	a Magyar Nemzeti Bank 2019. márciusi Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2019. évi előrejelzett inflációs mutató (%)
$MNB_{infláció_becs_{2020}}$	a Magyar Nemzeti Bank 2019. márciusi Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2020. évi előrejelzett inflációs mutató (%)
k	a III.2.1 pont szerinti hatékonyságjavulási elvárás (%)

A 2020. október 1-jétől 2020. december 31-ig terjedő időszakra:

$$index_MK_{2020} = \left(\frac{MNB_{infláció_tény_{2017}} - k}{12} \right) * 7,5 + (MNB_{infláció_tény_{2018}} - k) + (MNB_{infláció_tény_{2019}} - k) + \left(\frac{MNB_{infláció_becs_{2020}} - k}{12} \right) * 10,5$$

ahol:

$index_MK_{2020}$	a működési költségekre vonatkozó inflációs mutató a 2020. október 1-jétől december 31-ig terjedő időszakra (%)
$MNB_{infláció_tény_{2017}}$	a Magyar Nemzeti Bank 2018. márciusi Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2017. évi tény inflációs mutató (%)
$MNB_{infláció_tény_{2018}}$	a Magyar Nemzeti Bank 2019. márciusi Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2018. évi tény inflációs mutató (%)
$MNB_{infláció_tény_{2019}}$	a Magyar Nemzeti Bank 2020. márciusi Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2019. évi tény inflációs mutató (%)
$MNB_{infláció_becs_{2020}}$	a Magyar Nemzeti Bank 2020. márciusi Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2020. évi előrejelzett inflációs mutató (%)
k	a III.2.1 pont szerinti hatékonyságjavulási elvárás (%)

II. Szabályozás szerinti eszközérték, értékcsökkenés

A 2017/2018-as gázévre:

$$index_TK_{2017-2018} = \left(\left(\frac{MNB_{infláció_becs_{2017}}}{12} \right) * 7,5 + \left(\frac{MNB_{infláció_becs_{2018}}}{12} \right) * 3 \right) * 0,6$$

ahol:

$index_TK_{2017-2018}$	az eszközértékre vonatkozó inflációs mutató a 2017/2018-as gázévre (%)
$MNB_{infláció_becs_{2017}}$	a Magyar Nemzeti Bank 2017. márciusi Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2017. évi előrejelzett inflációs mutató (%)
$MNB_{infláció_becs_{2018}}$	a Magyar Nemzeti Bank 2017. márciusi Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2018. évi előrejelzett inflációs mutató (%)
0,6	korrekciós tényező: a beruházási árindex/fogyasztói árindex arányainak 15 éves átlaga

A 2018/2019-es gázévre:

$$index_TK_{2018-2019} = \left(\left(\frac{MNB_{infláció_tény_{2017}}}{12} \right) * 7,5 + MNB_{infláció_becs_{2018}} + \left(\frac{MNB_{infláció_becs_{2019}}}{12} \right) * 3 \right) * 0,6$$

ahol:

$index_TK_{2018-2019}$	az eszközértékre vonatkozó inflációs mutató a 2018/2019-es gázévre (%)
$MNB_{infláció_tény_{2017}}$	a Magyar Nemzeti Bank 2018. márciusi Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2017. évi tény inflációs mutató (%)

$MNB_{infláció_becs_{2018}}$ a Magyar Nemzeti Bank 2018. márciusi Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2018. évi előrejelzett inflációs mutató (%)

$MNB_{infláció_becs_{2019}}$ a Magyar Nemzeti Bank 2018. márciusi Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2019. évi előrejelzett inflációs mutató (%)

A 2019/2020-as gázévre:

$$index_TK_{2019-2020} = \left(\frac{MNB_{infláció_tény_{2017}}}{12} \right) * 7,5 + MNB_{infláció_tény_{2018}} + MNB_{infláció_becs_{2019}} + \left(\frac{MNB_{infláció_becs_{2020}}}{12} \right) * 3) * 0,6$$

ahol:

$index_TK_{2019-2020}$ az eszközértékre vonatkozó inflációs mutató a 2019/2020-as gázévre (%)

$MNB_{infláció_tény_{2017}}$ a Magyar Nemzeti Bank 2018. márciusi Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2017. évi tény inflációs mutató (%)

$MNB_{infláció_tény_{2018}}$ a Magyar Nemzeti Bank 2019. márciusi Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2018. évi tény inflációs mutató (%)

$MNB_{infláció_becs_{2019}}$ a Magyar Nemzeti Bank 2019. márciusi Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2019. évi előrejelzett inflációs mutató (%)

$MNB_{infláció_becs_{2020}}$ a Magyar Nemzeti Bank 2019. márciusi Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2020. évi előrejelzett inflációs mutató (%)

A 2020 október 1-jétől 2020. december 31-ig terjedő időszakra:

$$index_TK_{2020} = \left(\frac{MNB_{infláció_tény_{2017}}}{12} \right) * 7,5 + MNB_{infláció_tény_{2018}} + MNB_{infláció_tény_{2019}} + \left(\frac{MNB_{infláció_becs_{2020}}}{12} \right) * 10,5) * 0,6$$

ahol:

$index_TK_{2020}$ az eszközértékre vonatkozó inflációs mutató a 2020. október 1-jétől december 31-ig terjedő időszakra (%)

$MNB_{infláció_tény_{2017}}$ a Magyar Nemzeti Bank 2018. márciusi Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2017. évi tény inflációs mutató (%)

$MNB_{infláció_tény_{2018}}$ a Magyar Nemzeti Bank 2019. márciusi Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2018. évi tény inflációs mutató (%)

$MNB_{infláció_tény_{2019}}$ a Magyar Nemzeti Bank 2020. márciusi Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2019. évi tény inflációs mutató (%)

$MNB_{infláció_becs_{2020}}$ a Magyar Nemzeti Bank 2020. márciusi Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2020. évi előrejelzett inflációs mutató (%)

2. sz. melléklet

A földgázelosztók hálózati veszteségének számítási alapelvei

A Hivatal által földgázelosztónként differenciáltan megállapított, a földgázelosztó által megadott adatok alapján, a megadott műszaki tartalom (elosztóvezetékek adatai, mérőállományra jellemző adatok) és a felhasználói struktúra, gázforgalmi adatok mellett meghatározható, a gázelosztó rendszer bemeneti és kimeneti pontjain mért és összegzett éves gázmennyiségek eltéréséből a díjszámítás alapjául szolgáló költségekben elismert veszteség.

A Hivatal a hálózati veszteség megállapítása során a következő elveket veszi figyelembe:

- a kor műszaki, technikai színvonalának megfelelő lehetőségek és a közgazdasági szempontok alapján meghatározható mérték, azaz a valós költség kerüljön elismerésre,
- ösztönözze az elosztói engedélyeseket a hatékony gazdálkodásra, a legkisebb költség elvének betartására, a veszteségek csökkentésére, az általuk nyújtott szolgáltatás minőségének folyamatos javítására,
- törekedjen a módszertan áttekinthetőségének, illetve a módszertan alkalmazása során az átláthatóság, a tényszerűség, az elosztói engedélyesekkel való folyamatos kapcsolattartás biztosítására.

Az elismert hálózati veszteség kiszámítási módszertanát az induló díj előkészítését célzó, a földgázipari társaságokat érintő eszköz- és költség-felülvizsgálat keretében a Hivatal az általa megbízott szakértő javaslatának figyelembevételével határozta meg.

Az elosztói engedélyes hálózati veszteségének meghatározása során

- a) az értékesítési kategóriánkénti gázforgalmi adatok esetén az előző lezárt naptári év vonatkozásában a földgázelosztó által megadott és a Hivatal által elfogadott adatokat, valamint
- b) a 2016. évi eszköz- és költség-felülvizsgálatban érintett földgázelosztó által az eszköz- és költség-felülvizsgálat keretében megadott, a Hivatal által elfogadott információkat

kell figyelembe venni.

A hálózati veszteség összetevői és mértékegységei:

1. Mérési veszteség

A mérési veszteség több összetevőből áll:

- gázmérők pontatlansága, hibája,
- a gázmérő meghibásodásából adódó veszteség,
- mérőleolvasás hibái (eldiktálás, rossz leolvasás).

Az indokolt mérési veszteség %-os nagyságát a Hivatal elosztónként, az alábbiak figyelembevételével határozta meg:

- az egyes értékesítési kategóriákban elosztott mennyiség,
- a mérők induló díjban figyelembe vett, hitelesítést követő átlagéletkora legfeljebb 100 m³/h teljesítményű gázmérővel rendelkező felhasználói csoportok esetén.

Mérési veszteség ($Q_{\text{mérési}}$) meghatározása:

$$Q_{\text{mérési}} = v_{m f(\text{year})} * Q_{2.\text{cat}} + v_{m f(\text{year})} * Q_{3.\text{cat}} + 0,2\% * (Q_{4.\text{cat}} + Q_{5.\text{cat}})$$

ahol

$v_{m f(\text{year})}$ az induló díj megállapítása során figyelembe vett mérő életkor faktor a mérők átlagéletkorának függvényében (%),
ahol

Fogyasztásmérők életkora (év)	Veszteség mértéke (mérő életkor faktor) (%)
1	0,20
2	0,25
3	0,30
4	0,35
5	0,40
6	0,45
7	0,50
8	0,55
9	0,60
10	0,65

Mérő életkor faktor mérési veszteség esetén

$Q_{2.\text{cat}}$ az Áralkalmazási rendelet 22. § (2) bekezdés b) pontjához tartozó értékesítési kategória esetén a díjak kihirdetését megelőző évi napfok módszerrel korrigált földgázfogyasztása ($\text{m}^3/\text{év}$),

$Q_{3.\text{cat}}$ az Áralkalmazási rendelet 22. § (2) bekezdés c) pontjához tartozó értékesítési kategória esetén a díjak kihirdetését megelőző évi napfok módszerrel korrigált földgázfogyasztása ($\text{m}^3/\text{év}$),

$Q_{4.\text{cat}}$ az Áralkalmazási rendelet 22. § (2) bekezdés d) pontjához tartozó értékesítési kategória esetén a díjak kihirdetését megelőző évi napfok módszerrel korrigált földgázfogyasztása ($\text{m}^3/\text{év}$),

$Q_{5.\text{cat}}$ az Áralkalmazási rendelet 22. § (2) bekezdés e) pontjához tartozó értékesítési kategória esetén a díjak kihirdetését megelőző évi napfok módszerrel korrigált földgázfogyasztása ($\text{m}^3/\text{év}$),

A **mérési veszteség** az engedélyes adott évben elosztott mennyiségének a függvényében, %-osan kerül meghatározásra.

2. Technológiai veszteség

Technológiai veszteség az átvett földgáz azon része, mely a szolgáltatás során nem mérhetően távozik, elsősorban a rendszer tömörtelensége miatt.

Technológiai veszteség mértékét és értékesítési kategóriák közti megoszlását a Hivatal az induló díj megállapítása során határozta meg, amely éves értéket és megoszlást az árszabályozási ciklus során változatlanul fogadja el.

A technológiai veszteség köbméterben kifejezett érték, mint az adott elosztási területen jellemző, elismert földgázveszteség.

3. Átszámítás hiányából adódó veszteség

Ez a veszteség azon felhasználói körre került kiszámításra, ahol a nyomás- és/vagy hőmérsékletkorrekció pontosítást igényelt, illetve egyáltalán nem került alkalmazásra. A nem hőfokkorrektoros mérővel felszerelt, egyetemes szolgáltatásra nem jogosult felhasználóknál a számításos hőmérsékletkorrekció az alkalmazott eljárás, melynek lényege, hogy a mérők által mutatott érték átszámításra kerül 288 K (15 °C) értékre (gáztechnikai normálállapot), mivel a mérés nem állandó 15 °C értéken történik, hanem a külső hőmérséklet ezt befolyásolja. Az egyetemes szolgáltatásra nem jogosult felhasználók esetében nem indokolt a veszteség elismerése a szakértő javaslata alapján.

A nyomáskorrekció hiányából adódó veszteség (Q_{corr_press}) mértéke az alábbi képlettel kerül kiszámításra:

$$Q_{corr_press} = 0,1\% * (Q_{2.cat_ESZ} + Q_{3.cat_ESZ})$$

ahol

- $Q_{2.cat_ESZ}$ az Áralkalmazási rendelet 22. § (2) bekezdés b) pontjához tartozó értékesítési kategóriába tartozó, egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók esetén a díjak kihirdetését megelőző évi napfok módszerrel korrigált földgázfogyasztása ($m^3/év$),
- $Q_{3.cat_ESZ}$ az Áralkalmazási rendelet 22. § (2) bekezdés c) pontjához tartozó értékesítési kategóriába tartozó, egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók esetén a díjak kihirdetését megelőző évi napfok módszerrel korrigált földgázfogyasztása ($m^3/év$),

A hőmérsékletkorrekció hiányából adódó veszteséggel csak abban az esetben lehet számolni, ha az elosztó területén ellátott felhasználók között van olyan, ahol nem alkalmazható a hőmérsékletkorrekció és a mérés külső vagy belső hideg helyen történik hőkompenzátor nélkül. Az elvárható veszteségmérték tehát egyértelműen a mérőállomány elhelyezésétől és a mérők hőkompenzátorral való ellátottságától függ.

Az egyes földgázelosztók esetén a hőmérsékletkorrekció hiányából adódó veszteség (Q_{corr_temp}) mértéke az alábbi képlettel kerül kiszámításra:

$$Q_{corr_temp} = Q_{2.cat_ESZ} * \frac{(4\% n_{ESZ_nto} + 2\% n_{ESZ_ntic} - 0,5\% n_{ESZ_ntiw})}{n_{ESZ}}$$

ahol

- $Q_{2.cat_ESZ}$ az Áralkalmazási rendelet 22. § (2) bekezdés b) pontjához tartozó értékesítési kategóriába tartozó, egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók esetén a díjak kihirdetését megelőző évi napfok módszerrel korrigált földgázfogyasztása ($m^3/év$),
- n_{ESZ} a 20 m^3/h -nál kisebb teljesítményű gázmérővel rendelkező, egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók az induló díj megállapítása során figyelembe vett létszáma,
- n_{ESZ_nto} a 20 m^3/h -nál kisebb teljesítményű gázmérővel rendelkező, egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználóknál felszerelt, külső térben elhelyezett nem hőkompenzációs mérők az induló díj megállapítása során figyelembe vett darabszáma,
- n_{ESZ_ntic} a 20 m^3/h -nál kisebb teljesítményű gázmérővel rendelkező, egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználóknál felszerelt, belső hideg helyen elhelyezett nem hőkompenzációs mérők az induló díj megállapítása során figyelembe vett darabszáma,
- n_{ESZ_ntiw} a 20 m^3/h -nál kisebb teljesítményű gázmérővel rendelkező, egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználóknál felszerelt, belső meleg helyen

elhelyezett nem hőkompenzációs mérők az induló díj megállapítása során figyelembe vett darabszáma.

Az átszámítás hiányából adódó veszteség (Q_{corr}) mértéke:

$$Q_{corr} = Q_{corr_press} + Q_{corr_temp}$$

Az **átszámítás hiányából adódó veszteség mértékének meghatározása** az engedélyes adott évben, az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználói részére elosztott mennyiségének a függvényében, **%-osan történt**.

4. Szabálytalan vételezés miatti veszteség

Az összes HMK, valamint a kimutatható, mérhető, becsülhető veszteségek különbözete adja a szabálytalan vételezés mértékét.

A módszer az alábbi szempontokat veszi figyelembe:

- fogyasztói struktúra (lakossági felhasználók felé elosztott mennyiség részaránya),
- bűnügyi fertőzöttség (szabálytalan vételezés esélye),
- engedélyes aktivitása (felderített esetek száma, arányai, stb.).

A szabálytalan vételezésből adódó veszteség meghatározásának folyamata:

1. Engedélyesenként az engedélyes által megadott adatok alapján meghatározásra került a kimutatott éves HMK értékének ($m^3/év$) aránya az adott év összes elosztott mennyiségéhez ($m^3/év$) képest.
2. Engedélyesenként meghatározásra került a 2013-2015. év számtani átlaga az évenként kimutatott, kiszámított HMK arányok (%) alapján.
3. Engedélyesenként a meghatározott mérési veszteség, a technológiai veszteség és az átszámítás hiányából adódó veszteség ($m^3/év$), majd kiszámításra került ezek összegének az összes elosztott mennyiséghez képesti aránya (%).
4. A szabálytalan vételezés miatti veszteség az adott év összes elosztott mennyiségéhez képesti aránya (%) a 2. és a 3. pontokban meghatározott %-os értékek különbözete, de legfeljebb 0,3%.

A szabálytalan vételezés esetében az értékesítési kategóriákra bontás a következő arányok alapján történik:

- az Árkalkalmazási rendelet 22. § (2) bekezdés a) pontjához tartozó értékesítési kategória esetén 0%,
- az Árkalkalmazási rendelet 22. § (2) bekezdés b) pontjához tartozó értékesítési kategória esetén 95%,
- az Árkalkalmazási rendelet 22. § (2) bekezdés c) pontjához tartozó értékesítési kategória esetén 3%,
- az Árkalkalmazási rendelet 22. § (2) bekezdés d) pontjához tartozó értékesítési kategória esetén 2%,
- az Árkalkalmazási rendelet 22. § (2) bekezdés e) pontjához tartozó értékesítési kategória esetén 0%,

A **szabálytalan vételezés miatti veszteség mértékének meghatározása** az engedélyes adott évben elosztott mennyiségének a függvényében, **%-osan történt**.

3. sz. melléklet

A hőmérséklet-korrigált mennyiség számításának metodikája a földgázelosztók esetében

A földgázelosztási forgalmi díjat – a Keretrendelet 13. § (2) bekezdésének megfelelően – a tény adatok alapján számított hőmérsékletkorrigált mennyiségre alapozva kell meghatározni.

A földgázmennyiség hőmérséklet korrekciója a napfok-módszer alkalmazásával történik, ahol a napfok érték kiszámítása a következő:

napfok érték = maximum (0 ; 16 °C – napi középhőmérséklet).

A mennyiségi adatok korrekciójánál alkalmazott módszertan egy exogén változókkal kiegészített SARIMA (Seasonal Autoregressive Integrated Moving Average, szezonális autoregresszív integrált mozgóátlag) regressziós modell.

A modell az Országos Meteorológiai Szolgálat által, Budapest-Lőrinc térségére vonatkozóan megadott napi középhőmérsékletből képzett napfok értékek havi összege és az adott felhasználói körhöz tartozó havi tény földgázmennyiségi adatok idősorainak logaritmusai közti kapcsolatot vizsgálja, és a szezonális (évenkénti ismétlődés) figyelembevételével határoz meg korrekciós paramétereket és a paraméterek szignifikanciáját jellemző p-értékeket. A hőmérséklet korrekció során használt paraméterek havonkénti bontásban, vagy több havonként összevonva kerülnek meghatározásra a paraméterek szignifikanciája alapján. A Hivatal csak azokat a paramétereket veszi figyelembe, amelyek 5%-os szignifikancia szint mellett szignifikánsak, és a modell véletlen (hiba) komponense teljesíti a normalitással, homoszkedaszticitással és az autokorrelálatlansággal kapcsolatos feltételeket.

A paraméterek meghatározását követően a hőmérséklet korrigált mennyiséget a Hivatal a következő módon határozza meg:

$$Q_{h\ddot{o}m\ korr} = Q * e^{-\beta * NFE}$$

ahol

$Q_{h\ddot{o}m\ korr}$ tény havi földgázmennyiség hőmérséklet korrigált értéke (m³/hó)

Q tény havi földgázmennyiség (m³/hó)

β korrekciós paraméter

NFE havi napfok eltérés, ami a következő képlet alapján kerül meghatározásra:

$$NFE = NF_{havi} - NF_{\ddot{a}tlagos\ havi}$$

ahol

NF_{havi} Országos Meteorológiai Szolgálat által, Budapest-Lőrinc térségére vonatkozóan megadott napi középhőmérsékletből képzett napfok értékek havi összege,

$NF_{\ddot{a}tlagos\ havi}$ Országos Meteorológiai Szolgálat által, Budapest-Lőrinc térségére vonatkozóan megadott napi középhőmérsékletből képzett napfok értékek havi összegeinek átlaga a vizsgált időszakba eső azonos hónapokra vonatkozóan.

A paraméterek meghatározásához használt tényadatok értékesítési kategóriánkénti bontását és az egyes csoportok tényidősorának hosszát a Hivatal a rendelkezésre álló adatok ismeretében határozta meg lehetőség szerint legalább 5 év figyelembevételével.

4. sz. melléklet

A rendszerüzemeltetői engedélyesek engedélyköteles tevékenysége által szabadon elérhető nyereség felső korlátjának (NYK) számítása

a) Minden egyes rendszerüzemeltető esetében az árszabályozási ciklus egyes éveire vonatkozóan:

$$2017\text{-re: NYK} = \text{TK} \times (1 + \text{MNB}_{\text{infl}_2017}) + \text{TP}$$

$$2018\text{-ra: NYK} = \text{TK} \times (1 + \text{MNB}_{\text{infl}_2017}) \times (1 + \text{MNB}_{\text{infl}_2018}) + \text{TP}$$

$$2019\text{-re: NYK} = \text{TK} \times (1 + \text{MNB}_{\text{infl}_2017}) \times (1 + \text{MNB}_{\text{infl}_2018}) \times (1 + \text{MNB}_{\text{infl}_2019}) + \text{TP}$$

$$2020\text{-ra: NYK} = \text{TK} \times (1 + \text{MNB}_{\text{infl}_2017}) \times (1 + \text{MNB}_{\text{infl}_2018}) \times (1 + \text{MNB}_{\text{infl}_2019}) \times (1 + \text{MNB}_{\text{infl}_2020}) + \text{TP}$$

ahol:

NYK: szabadon elérhető nyereségkorlát,

TK: a szállítási rendszerüzemeltető hazai célú földgázz szállítási és rendszerirányítási, a földgázelosztó elosztási, a földgáztárolói engedélyes tárolási engedélyköteles tevékenysége részére az induló díjak megállapításánál kalkulált tőkekölségelem, amelynek kiszámítási módja a következő:

$$\text{TK} = \text{TIE}_i \times \text{TH}$$

ahol

TIE_i: a 2016. évi eszköz- és költség-felülvizsgálatba bevont rendszerüzemeltetői engedélyes azon 2015. év végi, valamint 2016. évben dokumentáltan aktiválásra kerülő tárgyi eszközeinek és immateriális javainak nettó értéke az összekötő-vezetékek értéke nélkül, amelyeket az eszköz- és költség-felülvizsgálat alapján a Hivatal indokoltnak minősített,

TH: a Hivatal által az induló díjak megállapítása során figyelembe vett reál hozamtényező, százalékban kifejezve (földgáztárolói engedélyes esetén: 5,036%, szállítási rendszerüzemeltető és földgázelosztó esetén: 4,620%).

MNB_{infl_2017}: a Magyar Nemzeti Bank 2018. márciusi Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2017. évi tény infláció, százalékban kifejezve,

MNB_{infl_2018}: a Magyar Nemzeti Bank 2019. márciusi Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2018. évi tény infláció, százalékban kifejezve,

MNB_{infl_2019}: a Magyar Nemzeti Bank 2020. márciusi Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2019. évi tény infláció, százalékban kifejezve,

MNB_{infl_2020}: a Magyar Nemzeti Bank 2021. márciusi Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2020. évi tény infláció, százalékban kifejezve,

TP: a 2017. évi induló díjszámításban nem szerepeltetett, a III. 3. pont szerint figyelembe vett új beruházások, valamint a III.5.3 e) pont szerinti eszközök tőkekölsége.

b) A szállítási rendszerüzemeltetők, földgázelosztók és földgáztárolói engedélyesek engedélyköteles tevékenysége(i) által szabadon elérhető 2016. évi nyereségkorlát (NYK) kiszámítására 2017-ben az alábbi képlet alkalmazandó az adott társaságra:

$$2016\text{-ra: NYK} = \text{TK}_{2016} \times 1,018 + \text{TFK} + \text{TP}$$

ahol:

NYK: a 2016. évi szabadon elérhető nyereségkorlát,

TK_{2016} : az adott hatósági áras engedélyes adott tevékenységére kalkulált súlyozott tőkeköltségelem (megváltott párnagáz tőkefedezeti költsége nélkül), számítási módja

- az elosztás esetében: az értékesítési kategóriákra osztott 2016 folyamán hatályos elosztási díjak megállapításához használt tőkeköltségek összege. Az értékesítési kategóriákra osztott tőkeköltség megállapítása az engedélyesek (a 20 m³/h feletti értékesítési kategóriákra vonatkozó kapacitás-lekötési és gázmérő névleges teljesítmény adatokkal, egyetemes szolgáltatásra jogosult és nem jogosult bontásban) adatszolgáltatása alapján történik.

- tárolás esetében: $TK_{2016} = TIE_{2010} \times (f \times TH_{ESZ} + g \times TH_V)$

- szállítás esetében: $TK_{2016} = TIE_{2010} \times [i \times TH_{SZ_B} + (1-i) \times TH_{SZ}]$ ahol:

TIE_{2010} : a 2009. évi eszköz- és költség-felülvizsgálatba bevont adott hatósági áras engedélyes azon 2008. év végi, valamint a 2009. évben dokumentáltan aktiválásra került tárgyi eszközeinek és immateriális javainak 2010. áprilisi árszintre átszámított (átértékelt) nettó értéke, a szállítási rendszerüzemeltető esetén az összekötő-vezetékek értéke nélkül, amelyeket a 2009. évi eszköz- és költség-felülvizsgálat alapján a Hivatal indokoltnak minősített [meghatározásánál a hatósági áras engedélyes általános működését lehetővé tévő eszközök (például irodaház) értékének arányos részét is figyelembe vette],

i : arányszám, amely a Hivatal részére megküldött, a nyereségkorlát számíttással érintett évre vonatkozó összesített mennyiségi adatok és az azonos naptári évben az alaprendszeren szállított összes mennyiség alapján kerül kiszámításra, figyelemmel a földgázz szállítók közötti kiegyenlítő mechanizmusra is,

f : az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók ellátása érdekében lekötött éves kapacitások aránya az adott gázév tényleges összes lekötéséhez viszonyítva,

g : a nem az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók ellátása érdekében lekötött éves kapacitások aránya az adott gázév tényleges összes lekötéséhez viszonyítva,

TH_{SZ_B} : az egyetemes szolgáltatásra jogosultak ellátása mértékéig a tőkeköltség reál hozamátényezője 0%,

TH_{ESZ} : az egyetemes szolgáltatásra jogosultak ellátása mértékéig a tőkeköltség reál hozamátényezője 0%,

TH_V : az egyetemes szolgáltatásra nem jogosultak ellátása mértékéig a tőkeköltség reál hozamátényezője földgáztárolás esetében: 10,05%

TH_{SZ} : a tőkeköltség reál hozamátényezője a szállítási rendszerüzemeltetők által végzett tevékenység esetében minden felhasználó ellátása tekintetében 8,78%.

1,018: a földgáz rendszerhasználat árszabályozásának kereteiről szóló 74/2009. (XII. 7.) KHEM rendelet 3. melléklete 1.1.5 pontjában található, 2016-ra vonatkozó képlet részeként számított árindex,

TFK: a párnagáz elismert tőkefedezeti költsége,

TP: A 2010. évi induló díjakban nem szerepeltetett, az árszabályozásban 2016. december 31-ig figyelembe vett új beruházások tőkeköltsége.

5. sz. melléklet

A szállítási kapacitásdíj meghatározása összekötő-vezetékek esetében

A DCF modell paraméterei:

1. Induló díj: Az a számított szállítási kapacitásdíj, amelynek évenkénti indexálásával a tervezett kapacitásértékesítés mellett a várható működési időtartam alatt a projekt nettó jelenértéke nulla (azaz a DCF modell a tervezett kapacitás-lekötéssel a vizsgált időszakban akkora árbevétel eredményez, amely fedezetet biztosít az eszközállomány üzemeltetési költségeire, amortizációjára, valamint tőkeköltségére)
Mértékegysége: Ft/m³/óra/év

2. Indexálás: Az induló kapacitásdíj változásának mértéke

$$\text{Indexálás}_i = 1 + \text{CPIX}_{(i-1)}$$

ahol

$\text{CPIX}_{(i-1)}$ = a tárgyévet megelőző évre vonatkozó, a Központi Statisztikai Hivatal (a továbbiakban: **KSH**) által közzétett éves átlagos fogyasztói árindexből a háztartási energia sor elhagyásával számított index

3. Indexált kapacitásdíj: Az i-edik évben figyelembe vehető kapacitáslekötési díj

$$Díj_i = Díj_{(i-1)} * \text{Indexálás}_i$$

ahol

i: a (tárgy)évet jelölő index

$$4. \text{CPIX} = [100*(F-100) - X*(HE-100)]/(100-X)$$

ahol

CPIX: a KSH által közzétett éves átlagos fogyasztói árindexből a háztartási energia sor elhagyásával számított árindex

F: a KSH által közzétett éves átlagos fogyasztói árindex

X: a háztartási energia súlya a fogyasztói kosárban

HE: a háztartási energia KSH által közzétett éves átlagos tény árindexe

5. NPV: Nettó jelenérték

$$\text{NPV} = \sum_{i=1}^n \text{DF}_i * C_i$$

6. DF_i: Diszkonttényező az i-edik évben

$$\text{DF}_i = 1 * \frac{1}{(1 + \text{WACC}_1)} * \frac{1}{(1 + \text{WACC}_2)} * \dots * \frac{1}{(1 + \text{WACC}_i)}$$

7. WACC_i: Adózás utáni nominál súlyozott átlagos tőkeköltés az i-edik évben

$$WACC_i = [(1 + r) * (1 + CPI_{(i-1)}) * (1 - t_i)]$$

ahol

r: a Hivatal által felülvizsgált és az adott összekötővezeték-beruházásra elfogadott adózás előtti súlyozott átlagos reál tőkehozam

CPI_(i-1): a Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: **MNB**) által közzétett aktuális (legutolsó) „Jelentés az infláció alakulásáról” című kiadványban szereplő átlagos éves fogyasztói árindex előrejelzés az i-1-edik (tárgyév megelőző) évre vonatkozóan, százalékban kifejezve (Közép- és hosszú távon az MNB előrejelzése helyett a Hivatal figyelembe veheti az MNB-vel egyeztetett inflációsprognózist is.)

t_i: a társasági eredményre ható adók adókulcsa az i-edik évben

8. C_i: Szabad forrás az i-edik évben = Képződő forrás_i - Lekötött forrás_i

9. Képződő forrás_i = ÉCS_i + Adózott eredmény_i

10. ÉCS_i: Az i-edik évben elszámolt, a DCF modell szerinti értékcsökkenés

$$ÉCS_i = \text{Aktivált eszközérték} * \text{amortizációs kulcs}$$

Az amortizációs kulcs kialakításakor az eszköz hasznos élettartama, a szállítóvezeték esetén a szállítóvezeték várható működési időtartama, de legalább 25 év vehető számításba.

11. Adózott eredmény_i (DCF modell szerinti) = (DCF modell szerinti) Üzleti eredmény_i * (1 - t_i)

12. Üzleti eredmény_i (DCF modell szerinti) = Árbevétel_i - (DCF modell szerinti) Költségek_i - ÉCS_i

13. Árbevétel_i = Lekötött kapacitás_i * Díj_i

Az i-edik évben az i-1. évi tény árbevétel figyelembevétele a IV. 6.2. pontban foglaltak szerint történik.

14. Költségek:

Üzemeltetési és fenntartási feladatok elvégzéséhez szükséges közvetlen és közvetett költségek előzetes kalkuláció és benchmark adatok alapján. A benchmark adat az azonos, illetve hasonló műszaki paraméterekkel rendelkező beruházás, a magyarországi vezetékszakaszköltség-felülvizsgálattal elfogadott üzemeltetési és fenntartási költsége, amelyből az új vezetékszakaszköltségek kiszűrésre kerülnek.

A szállítási kapacitásdíj kalkulációjához a költségek közül a „fix jellegű” költségeket kell figyelembe venni. A költségek nem tartalmazzák a forgalmi díj számításához alkalmazott, mennyiségarányos költségelemeket. Évente 1% hatékonyságjavulás („k”) kerülhet figyelembevétele.

$$\text{Költségek}_i = \text{Költségek}_{(i-1)} * (1 + CPI_{(i-1)} - k)$$

15. Lekötött forrás_i = Tárgyévi üzembe helyezés, befektetés

A Hivatal által elfogadott, a kapacitás biztosítása érdekében létrehozott eszközök aktivált értéke. A szállítási feladat megkezdése előtti beruházás és az összekötő vezeték várható

működési időtartamánál rövidebb hasznos élettartamú eszközök pótlására irányuló beruházás üzembe helyezéséből származik.